2026/799

1.4.2026.

# DIREKTIVA (EU) 2026/799 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

## od 30. ožujka 2026.

## o usklađivanju određenih aspekata prava o nesolventnosti

**(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ([1]),

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ([2]),

budući da:

(1) Cilj je ove Direktive doprinijeti pravilnom funkcioniranju unutarnjeg tržišta i unije tržišta kapitala te ukloniti prepreke za ostvarivanje temeljnih sloboda poput slobodnog kretanja kapitala i slobode poslovnog nastana, koje proizlaze iz razlika u nacionalnim propisima u području nesolventnosti.

(2) Postupcima u slučaju nesolventnosti osigurava se uredna likvidacija ili restrukturiranje društava ili poduzetnika koji se nalaze u financijskim i gospodarskim poteškoćama. U kontekstu financijskih ulaganja, ti su postupci, uključujući relevantne zaštitne mjere za točnu procjenu vrijednosti imovine tih društava i poduzetnika, ključni jer se njima određuje konačna vrijednost naplate od takvih ulaganja. Velike razlike u materijalnom pravu o nesolventnosti, potvrđene Uredbom (EU) 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]), doprinose povećanju pravne nesigurnosti i nepredvidivosti ishoda postupka u slučaju nesolventnosti. Velike razlike u vrijednosti naplate i u vremenu potrebnom za dovršetak postupka u slučaju nesolventnosti u cijeloj Uniji negativno utječu na predvidljivost troškova za vjerovnike i ulagatelje u prekograničnim situacijama na unutarnjem tržištu. Ta razlika među pravilima država članica smanjuje privlačnost prekograničnih ulaganja, čime se stvaraju prepreke i utječe na prekogranično kretanje kapitala unutar Unije te u treće zemlje i iz njih. Stoga bi usklađivanje određenih aspekata prava o nesolventnosti moglo zahtijevati izmjene propisa nekih država članica.

(3) Integracija unutarnjeg tržišta u području prava o nesolventnosti putem ove Direktive ključna je za poboljšanje učinkovitosti funkcioniranja tržištâ kapitala u Uniji, uključujući bolji pristup financiranju poduzeća. Stoga je potrebno utvrditi minimalne zahtjeve u ciljanim područjima koja se odnose na postupke u slučaju nesolventnosti koji imaju znatan utjecaj na učinkovitost i trajanje takvih postupaka, posebno u slučaju prekograničnih postupaka u slučaju nesolventnosti.

([1]) SL C 184, 25.5.2023., str. 34.
([2]) Stajalište Europskog parlamenta od 10. ožujka 2026. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 30. ožujka 2026.
([3]) Uredba (EU) 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o postupku u slučaju nesolventnosti (SL L 141, 5.6.2015., str. 19., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/848/oj).

(4) Ovom se Direktivom ne dovode u pitanje pojedinačna i kolektivna prava radnika na temelju prava Unije i nacionalnog prava u kontekstu postupaka u slučaju nesolventnosti, posebno direktiva Vijeća 98/59/EZ ([4]) i 2001/23/EZ ([5]) te direktiva 2002/14/EZ ([6]), 2008/94/EZ ([7]) i 2009/38/EZ ([8]) Europskog parlamenta i Vijeća i nacionalnih propisa kojima se one prenose. Ovom se Direktivom osobito ne dovode u pitanje obveze koje se odnose na pružanje informacija radnicima i savjetovanje s njima te na prava radnika u slučaju prijenosa poduzeća, pogona ili dijela poduzeća ili pogona na temelju tih direktiva i nacionalnih propisa kojima se one prenose, među ostalim ako ti nacionalni propisi sadržavaju pravila koja su povoljnija za radnike ili njihove predstavnike od onih utvrđenih u tim direktivama.

(5) Kako bi se zaštitila vrijednost nesolvencijskih masa za vjerovnike, nacionalni propisi o nesolventnosti trebali bi uključivati učinkovita pravila o tužbama radi ništavosti, pobojnosti ili nemogućnosti poduzimanja pravnih radnji, uključujući pravne transakcije, koje su štetne za vjerovnike i koje su zaključene prije otvaranja postupka u slučaju nesolventnosti („tužbe radi pobijanja dužnikovih radnji”). Kako bi se utvrdilo je li pravna radnja štetna za vjerovnike općenito, potrebno je uzeti u obzir kako su definirani pojmovi nesolvencijske mase i vjerovnika koji sudjeluje u postupku u slučaju nesolventnosti. To je posebno relevantno ako određena prava ne pripadaju nesolvencijskoj masi na temelju nacionalnog prava, nego se odnose na dužnikovu osobnu sferu, kao što je pravo na sklapanje ili okončanje braka ili posvojenje djeteta. Prihvaćanje ili odbijanje nasljedstva ne bi trebalo podlijegati pravilima o tužbama radi pobijanja dužnikovih radnji utvrđenih u ovoj Direktivi.

(6) S obzirom na to da je cilj tužbi radi pobijanja dužnikovih radnji poništiti štetne učinke pravne radnje na nesolvencijsku masu, primjereno je smatrati da su štetni učinci pravne radnje nastali u trenutku poduzimanja pravne radnje, a ne u trenutku izvršenja pravne radnje. Za potrebe ove Direktive smatra se da je pravna radnja poduzeta kad proizvodi pravne učinke u skladu s nacionalnim pravom. Međutim, ako su na temelju nacionalnog prava pravni učinci pravne radnje uvjetovani upisom pravne radnje u javni registar, države članice trebale bi moći predvidjeti da se pravna radnja smatra poduzetom čim su ispunjeni svi ostali zahtjevi za proizvodnju učinaka jer je vrijeme potrebno za upis pravne radnje u javni registar izvan kontrole dužnika i drugih stranaka u pravnoj radnji.

(7) Za potrebe ove Direktive pojam „pravnih radnji” na temelju pravila o tužbama radi pobijanja dužnikovih radnji trebao bi se široko tumačiti kako bi obuhvaćao svako namjerno ponašanje koje proizvodi pravne učinke, a kojim se nanosi šteta vjerovnicima, neovisno o tome jesu li pravni učinci ili šteta namjera, među ostalim ako osoba koja izvršava pravnu radnju nema namjeru počiniti prijevaru, ne dovodeći u pitanje odredbe iz drugih područja prava. Međutim, radnje koje poduzima osoba koja ne djeluje svjesno ili koja na drugi način djeluje bez ostvarivanja svoje slobodne volje ne bi se trebale smatrati pravnim radnjama na temelju ove Direktive. Države članice trebale bi moći predvidjeti da pojam „pravna radnja” uključuje i propuste jer nema znatne razlike u tome trpe li vjerovnici štetu zbog djelovanja ili zbog izostanka djelovanja dotične strane. Nadalje, pravila o tužbama radi pobijanja dužnikovih radnji ne bi trebala obuhvaćati samo pravne radnje dužnika, već i pravne radnje dužnikove druge strane ili treće strane.

([4]) Direktiva Vijeća 98/59/EZ od 20. srpnja 1998. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na kolektivno otkazivanje (SL L 225, 12.8.1998., str. 16., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1998/59/oj).

([5]) Direktiva Vijeća 2001/23/EZ od 12. ožujka 2001. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na zaštitu prava zaposlenika kod prijenosa poduzeća, pogona ili dijelova poduzeća ili pogona (SL L 82, 22.3.2001., str. 16., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2001/23/oj).

([6]) Direktiva 2002/14/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2002. o uspostavljanju općeg okvira za obavješćivanje i savjetovanje s radnicima u Europskoj zajednici (SL L 80, 23.3.2002., str. 29., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/14/oj).

([7]) Direktiva 2008/94/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2008. o zaštiti zaposlenika u slučaju insolventnosti njihovog poslodavca (SL L 283, 28.10.2008., str. 36., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/94/oj).

([8]) Direktiva 2009/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009. o osnivanju Europskog radničkog vijeća ili uvođenju postupka koji obuhvaća poduzeća i skupine poduzeća na razini Zajednice radi obavješćivanja i savjetovanja radnika (SL L 122, 16.5.2009., str. 28., ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2009/38/oj).

(8) Ovom Direktivom utvrđuju se minimalna pravila o tužbama radi pobijanja dužnikovih radnji. Stoga bi, uz jedinu iznimku u pogledu roka zastare za tužbe radi pobijanja dužnikovih radnji utvrđenog u ovoj Direktivi, države članice trebale moći zadržati ili donijeti odredbe o tužbama radi pobijanja dužnikovih radnji koje su povoljnije za vjerovnike od onih na temelju ove Direktive. Države članice također bi trebale moći predvidjeti pretpostavke ili zahtjeve kojima se smanjuje teret dokazivanja u korist strane koja tvrdi da je pravna radnja ništava, pobojna ili neizvršiva.

(9) Kako bi se zaštitila legitimna očekivanja dužnikove druge strane, kao posljedica tužbe radi pobijanja dužnikovih radnji, svako zadiranje u valjanost ili izvršivost pravne radnje trebalo bi biti razmjerno okolnostima u kojima je ta pravna radnja poduzeta. Takve okolnosti uključuju namjeru dužnika, znanje druge ugovorne strane ili vrijeme koje je proteklo od poduzimanja pravne radnje do pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti. Stoga je potrebno razlikovati niz posebnih osnova za tužbe radi pobijanja dužnikovih radnji koje se temelje na zajedničkim i tipičnim činjeničnim obrascima kojima se dopunjuju opći preduvjeti za tužbe radi pobijanja dužnikovih radnji. Svako takvo zadiranje trebalo bi također poštovati temeljna prava sadržana u Povelji Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”).

(10) Tužbe radi pobijanja dužnikovih radnji trebale bi obuhvaćati pravne radnje poduzete u određenom minimalnom razdoblju prije datuma podnošenja zahtjeva za otvaranje postupka u slučaju nesolventnosti ili, u državama članicama u kojima se postupak u slučaju nesolventnosti može pokrenuti odlukom članova upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela dužnika, prije datuma takve odluke. Sposobnost pokretanja tužbe radi pobijanja dužnikovih radnji ne bi trebala ovisiti o vremenu koje je sudu potrebno za razmatranje zahtjeva za otvaranje postupka u slučaju nesolventnosti ili za donošenje odluke, na temelju nacionalnog prava.

(11) Za potrebe tužbi radi pobijanja dužnikovih radnji trebalo bi razlikovati pravne radnje u kojima je tražbina druge strane dospjela i izvršiva te je namirena ili osigurana na temelju dugovanja („kongruentno namirenje”) od pravnih radnji u kojima činidba nije u potpunosti odgovarala vjerovnikovoj tražbini („inkongruentno namirenje”). Primjeri inkongruentnih namirenja obuhvaćaju prijevremena plaćanja, namirenje duga neuobičajenim sredstvima plaćanja, naknadno osiguranje kolateralom dotad neosigurane tražbine koje nije dogovoreno u izvornom sporazumu o dugu, dodjelu prava na izvanredan raskid ili druge izmjene koje nisu predviđene u temeljnom ugovoru, odricanje od prava na obranu i podnošenje prigovora ili priznavanje spornih dugova. U slučaju kongruentnog namirenja, na pogodovanje kao osnovu za pobijanje pravnih radnji trebalo bi se moći pozivati samo ako je vjerovnik ništave, pobojne ili neizvršive pravne radnje u trenutku transakcije znao da je dužnik nesolventan. U slučaju i kongruentnog i inkongruentnog namirenja pojmovi „namirenje” tražbine druge ugovorne strane i njezino „osiguranje kolateralom” trebalo bi široko tumačiti, kako bi se uključile i radnje kao što su one kojima se stvara pravo na prijeboj ili daje povlašteni status vjerovnicima.

(12) Pravila o tužbama za pobijanje dužnikovih radnji uvedena ovom Direktivom ne bi se trebala primjenjivati na određene pravne radnje koje predstavljaju kongruentno namirenje, odnosno pravne radnje koje se izvršavaju izravno u zamjenu za pravičnu naknadu u korist dužnikove imovine. Cilj je tih pravnih radnji poduprijeti redovito svakodnevno poslovanje dužnikova poduzeća. Kako ne bi podlijegale pravilima o tužbama za pobijanje dužnikovih radnji, takve pravne radnje trebale bi imati ugovornu osnovu i zahtijevati izravnu razmjenu uzajamnih činidbi strana. Nadalje, činidba i protučinidba koje proizlaze iz tih pravnih radnji trebale bi biti jednakovrijedne, a protučinidba bi trebala koristiti dužniku, a ne trećoj strani. Pravne radnje na koje se ne bi trebala primjenjivati pravila o tužbama za pobijanje dužnikovih radnji uključuju: pravodobno plaćanje robe, plaća ili naknada za usluge, gotovinsko ili kartično plaćanje robe potrebne za svakodnevno poslovanje dužnika, isporuku robe, proizvoda ili usluga uz plaćanje pouzećem, stvaranje založnog prava u odnosu na isplatu zajma ili tijekom produljenja zajma, ako je to potrebno, u kontekstu nacionalnih pravila, kako bi se zadržala jednaka vrijednost između činidbe i protučinidbe, te pravodobno plaćanje javnih pristojbi u zamjenu za naknadu, kao što je ulazak u javne prostore ili ustanove. Međutim, pravila o tužbama za pobijanje dužnikovih radnji trebala bi se primjenjivati na odobravanje zajma. Trebalo bi biti moguće smatrati da je isplata plaća radniku dužnika, u skladu s nacionalnim pravom, izravna činidba ako se one isplate u roku od tri mjeseca nakon što je taj radnik izvršio usluge.

(13) Dužnikovo plaćanje nepodmirenog duga trećoj strani u trostranom odnosu, primjerice ako društvo kći plati dug svojeg matičnog društva trećoj strani, ne bi se automatski trebalo smatrati pravnom radnjom dužnika u zamjenu za nikakvu ili očigledno nedostatnu naknadu. U takvim slučajevima dužnikovo plaćanje može biti recipročno izvršenju obveze treće strane prema matičnom društvu, čime je dužniku možda dana izravna ili neizravna prednost, a treća strana možda nije imala mogućnost odbiti dužnikovo plaćanje.

(14) Ne bi trebalo biti moguće pozvati se na činjenicu da imovinska korist koja proizlazi iz ništave, pobojne ili neizvršive pravne radnje više nije dostupna u imovini strane koja je imala koristi od te pravne radnje („nemogućnost povrata imovinske koristi”) ako je ta strana bila upoznata s okolnostima na kojima se temelji tužba radi pobijanja dužnikovih radnji. Međutim, s obzirom na to da se ovom Direktivom utvrđuju minimalna pravila o tužbama radi pobijanja dužnikovih radnji, države članice mogu odlučiti da strani koja je imala koristi od pravne radnje ne dopuste da se poziva na nemogućnost povrata imovinske koristi kao obranu čak i ako ta strana nije bila svjesna okolnosti na kojima se temelji tužba radi pobijanja dužnikovih radnji.

(15) Novo financiranje ili privremeno financiranje osigurano u skladu s nacionalnim pravom kao dio pokušaja restrukturiranja, među ostalim tijekom preventivnog postupka u slučaju nesolventnosti na temelju glave II. Direktive (EU) 2019/1023 Europskog parlamenta i Vijeća ([9]), trebalo bi zaštititi u naknadnom postupku u slučaju nesolventnosti.

(16) Ovom Direktivom, kao instrumentom minimalnog usklađivanja, ne dovode se u pitanje nacionalni propisi o valjanosti pravnih radnji koje su predmet tužbi o pobijanju dužnikovih radnji. Stoga je na državama članicama da odluče treba li štetnu pravnu radnju smatrati *ipso jure* ništavom, pobojnom ili neizvršivom ili se takve pravne radnje mogu poništiti samo odlukom suda. Nadalje, ovom se Direktivom ne utvrđuju uvjeti pod kojima se treba smatrati da dužnik nije u mogućnosti otplatiti svoje dugove po njihovu dospijeću. Stoga se za potrebe ove Direktive utvrđivanje toga da dužnik nije u mogućnosti otplatiti svoje dugove po njihovu dospijeću, među ostalim je li za takvo utvrđivanje nužno da dužnik općenito nije u mogućnosti otplatiti svoje dugove po njihovu dospijeću, treba provoditi u skladu s nacionalnim pravom.

(17) Glavna posljedica ništavosti, pobojnosti ili neizvršive pravne radnje zbog tužbe radi pobijanja dužnikovih radnji jest obveza strane koja ima koristi od te pravne radnje da ostvarenu korist vrati u nesolvencijsku masu. Pojam „korist” u ovom kontekstu trebao bi uključivati naknade, ako su relevantne, i kamate, u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom. Moglo bi se smatrati da je korist vraćena ako je vraćena stvarna korist ili ako je isplaćena jednakovrijedna novčana protuvrijednost te koristi, u skladu s nacionalnim pravom. Trebalo bi biti moguće podići tužbe radi pobijanja dužnikovih radnji protiv pojedinačnih nasljednika dužnika ako su u trenutku stjecanja imovine koja je predmet tužbe radi pobijanja dužnikovih radnji bili upoznati s okolnostima na kojima se temelje tužbe radi pobijanja dužnikovih radnji.

(18) Strane koje su blisko povezane s dužnikom, kao što su srodnici, ako je dužnik fizička osoba ili, ako je dužnik pravni subjekt, one koje imaju odlučujuću ulogu u odnosu na dužnika, obično su u prednosti kad su posrijedi informacije o financijskoj situaciji dužnika. Kako bi se spriječila zlouporaba takvog položaja, trebalo bi uspostaviti dodatne zaštitne mjere. Slijedom toga, u kontekstu tužbi radi pobijanja dužnikovih radnji, ako je druga strana uključena u ništavu, pobojnu ili neizvršivu pravnu radnju strana koja je blisko povezana s dužnikom, trebalo bi uvesti pravne pretpostavke o tome je li ta strana upoznata s okolnostima na kojima su se temeljile tužbe radi pobijanja dužnikovih radnji. Te bi pretpostavke trebale biti oborive i trebale bi biti usmjerene na prebacivanje tereta dokazivanja u korist nesolvencijske mase. Ako je strana koja je imala koristi od ništave, pobojne ili neizvršive pravne radnje u međuvremenu prenijela ostvarenu korist na treću stranu, trenutak za utvrđivanje jesu li te strane usko povezane trebao bi biti trenutak prijenosa.

(19) Poboljšanje sredstava dostupnih upraviteljima u slučaju nesolventnosti kako bi utvrdili i pratili imovinu koja pripada nesolvencijskoj masi, kao i imovinu koja podliježe tužbi radi pobijanja dužnikovih radnji, ključno je za maksimiziranje vrijednosti nesolvencijske mase. Pri obavljanju svojih dužnosti upravitelji u slučaju nesolventnosti mogu pristupiti informacijama koje se čuvaju u javnim registrima podataka, od kojih su neki uspostavljeni na temelju prava Unije i međusobno su povezani na europskoj razini, kao što je sustav povezivanja poslovnih registara (BRIS) iz Direktive (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća ([10]) ili sustav povezivanja registara nesolventnosti (IRI) uspostavljen na temelju Uredbe (EU) 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća. Međutim, imati pristup samo informacijama u javnim bazama podataka često nije dovoljno da se utvrdi i prati imovina koja jest, ili bi trebala biti, dio nesolvencijske mase. Upravitelji u slučaju nesolventnosti osobito se suočavaju s praktičnim poteškoćama kada pokušavaju pristupiti registrima imovine koji se nalaze u državama članicama koje nisu država članica u kojoj su imenovani.

([9]) Direktiva (EU) 2019/1023 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o okvirima za preventivno restrukturiranje, otpustu duga i zabranama te o mjerama za povećanje učinkovitosti postupaka koji se odnose na restrukturiranje, nesolventnost i otpust duga i o izmjeni Direktive (EU) 2017/1132 (Direktiva o restrukturiranju i nesolventnosti) (SL L 172, 26.6.2019., str. 18., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1023/oj).

([10]) Direktiva (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o određenim aspektima prava društava (SL L 169, 30.6.2017., str. 46., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1132/oj).

(20) Stoga je potrebno utvrditi odredbe kako bi se osiguralo da upravitelji u slučaju nesolventnosti pri obavljanju svojih dužnosti u postupku u slučaju nesolventnosti imaju, izravno ili neizravno, pristup informacijama koje se čuvaju u bazama podataka koje nisu javno dostupne.

(21) Izravan i trenutačan pristup registrima bankovnih računa često je neophodan za maksimiziranje vrijednosti nesolvencijske mase. Stoga bi trebalo utvrditi pravila kojima se ovlaštenim sudovima ili upravnim tijelima država članica osigurava izravan i trenutačan pristup informacijama koje se čuvaju u registrima bankovnih računa. Za potrebe utvrđivanja i praćenja imovine koja pripada nesolvencijskim masama, kao i imovine koja podliježe tužbi radi pobijanja dužnikovih radnji, može biti potreban pristup ne samo informacijama o bankovnom računu dužnika nego i informacijama o bankovnim računima trećih strana ako postoje opravdani razlozi na temelju kojih se može smatrati da su oni imali koristi od ništavih, pobojnih ili neizvršivih pravnih radnji. Ako određena država članica omogući pristup informacijama o bankovnim računima putem središnjeg elektroničkog sustava za dohvat podataka, ta država članica trebala bi osigurati da tijelo koje upravlja sustavom za dohvat odmah i u nepročišćenom obliku izvješćuje ovlaštene sudove ili upravna tijela o rezultatima pretraživanja.

(22) Kako bi se poštovalo pravo na zaštitu osobnih podataka i pravo na privatnost, izravan i neposredan pristup registrima bankovnih računa trebalo bi odobriti sudovima ili upravnim tijelima koje su države članice ovlastile za to. Stoga bi upraviteljima u slučaju nesolventnosti trebalo dopustiti pristup informacijama iz tih registara bankovnih računa neizravno tako da od ovlaštenih sudova ili upravnih tijela u državi članici u kojoj su imenovani zatraže da pristupe registrima te da ih pretražuju. Države članice trebale bi moći ovlastiti iste sudove ili upravna tijela za potrebe i domaćeg i prekograničnog pristupa registrima bankovnih računa putem sustava povezivanja registara bankovnih računa iz Direktive (EU) 2024/1640 Europskog parlamenta i Vijeća ([11]) (BARIS). Države članice također bi trebale moći predvidjeti da uvjete za pristup informacijama o bankovnim računima i njihovo pretraživanje trebaju provjeriti sudovi ili tijela koji nisu ovlašteni sudovi ili tijela ovlašteni na temelju ove Direktive. Pristup informacijama trebao bi se odobravati samo na pojedinačnoj osnovi, ako je to relevantno za posebne postupke u slučaju nesolventnosti u svrhu utvrđivanja i praćenja imovine koja pripada nesolvencijskoj masi, kao i imovine koja je predmet tužbi radi pobijanja dužnikovih radnji. Međutim, budući da se ovom Direktivom utvrđuju minimalna pravila, države članice mogu donijeti ili zadržati pravila kojima se upraviteljima u slučaju nesolventnosti omogućuje izravan pristup njihovim nacionalnim registrima bankovnih računa i elektroničkim sustavima za dohvat podataka i njihovo pretraživanje. U slučajevima u kojima upravitelji u slučaju nesolventnosti imaju izravan pristup i mogu provoditi izravna pretraživanja, države članice nisu obvezne ovlastiti sudove ili tijela za potrebe pristupa njihovim nacionalnim registrima bankovnih računa ili elektroničkim sustavima za dohvat podataka i njihova pretraživanja, ali su i dalje obvezne ovlastiti sudove ili tijela za pristup i pretraživanje putem BARIS-a.

(23) Direktivom (EU) 2024/1640 predviđa se da se centralizirane automatizirane mehanizme, kao što su središnji registri ili središnji elektronički sustavi za dohvat podataka, međusobno povezuju putem BARIS-a, koji razvija i kojim upravlja Komisija. S obzirom na sve veću važnost slučajeva nesolventnosti s prekograničnim implikacijama i važnost relevantnih financijskih informacija za potrebe maksimiziranja vrijednosti nesolvencijske mase u postupcima u slučaju nesolventnosti, ovlašteni sudovi ili upravna tijela trebali bi moći pristupiti registrima bankovnih računa drugih država članica i izravno ih pretraživati putem BARIS-a.

(24) Pristup sudova ili upravnih tijela ovlaštenih na temelju ove Direktive prekograničnim informacijama o bankovnim računima putem BARIS-a temelji se na uzajamnom povjerenju među državama članicama koje proizlazi iz njihova poštovanja temeljnih prava i načela priznatih člankom 6. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) i Poveljom, kao i temeljnih prava i načela predviđenih međunarodnim pravom i međunarodnim sporazumima čije su strane Unija ili sve države članice, uključujući Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, te ustavima država članica, u njihovim područjima primjene. Ovlast na temelju ove Direktive za pristup informacijama o bankovnim računima i njihovo pretraživanje putem BARIS-a trebala bi se izvršavati u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom te nacionalnim postupovnim zaštitnim mjerama za zaštitu osobnih podataka.

([11]) Direktiva (EU) 2024/1640 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2024. o mehanizmima koje države članice trebaju uspostaviti radi sprečavanja korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Direktive (EU) 2019/1937 te izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive (EU) 2015/849 (SL L, 2024/1640, 19.6.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1640/oj).

(25) Svi osobni podaci koje su ovlašteni sudovi ili upravna tijela ili upravitelji u slučaju nesolventnosti dobili na temelju ove Direktive trebali bi se obrađivati samo ako je to nužno i razmjerno za potrebe utvrđivanja i praćenja imovine koja pripada nesolvencijskoj masi u okviru postupka u slučaju nesolventnosti koji je u tijeku, u skladu s primjenjivim pravilima o zaštiti podataka.

(26) Direktivom (EU) 2024/1640 osigurava se da se osobama s legitimnim interesom odobri pristup informacijama o stvarnom vlasništvu, u skladu s pravilima o zaštiti podataka. Za potrebe praćenja imovine u kontekstu postupka u slučaju nesolventnosti koji je u tijeku upraviteljima u slučaju nesolventnosti trebalo bi pravodobno odobriti pristup određenim kategorijama informacija o stvarnom vlasništvu koje se čuvaju u međupovezanim središnjim registrima informacija o stvarnom vlasništvu, kao što su ime, mjesec i godina rođenja te zemlja boravišta i državljanstvo stvarnog vlasnika, kao i priroda i opseg vlasničkog udjela koji drži.

(27) Kako bi se osiguralo učinkovito praćenje imovine u kontekstu prekograničnih postupaka u slučaju nesolventnosti, upraviteljima u slučaju nesolventnosti trebalo bi odobriti brz pristup nacionalnim registrima i bazama podataka, čak i ako se ti registri nalaze u državi članici koja nije država članica u kojoj je dotični upravitelj u slučaju nesolventnosti imenovan. Pristup bi trebalo odobriti bez uključivanja posredničkih sudova ili tijela, što bi upraviteljima u slučaju nesolventnosti omogućilo da izravno komuniciraju sa subjektima koji upravljaju dotičnim nacionalnim registrima ili bazama podataka ili ih održavaju. Državama članicama trebalo bi biti dopušteno predvidjeti da upravitelji u slučaju nesolventnosti izravno pretražuju skupove podataka sadržane u takvim registrima ili bazama podataka. Uvjeti pristupa koji se primjenjuju na upravitelje u slučaju nesolventnosti imenovane u drugoj državi članici ne bi trebali biti složeniji od onih koji se primjenjuju na domaće upravitelje u slučaju nesolventnosti. Stoga države članice ne bi trebale primjenjivati različite uvjete za pristup samo na temelju činjenice da je podnositelj zahtjeva upravitelj u slučaju nesolventnosti imenovan u drugoj državi članici. Postupovni aspekti koji se odnose na primanje i odobravanje zahtjeva koje su podnijeli upravitelji u slučaju nesolventnosti, kao što su jezik postupka ili provjera uvjeta pristupa, trebali bi biti uređeni pravom države članice u kojoj se vode registri i baze podataka.

(28) Kako bi se uspostavio djelotvoran i dosljedan sustav za naplatu dugova od imovine dužnika, ključno je spriječiti dužnike da prikriju svoju imovinu, među ostalim stjecanjem financijskih instrumenata kao što su vrijednosni papiri. Razlike između nacionalnih sustava namire, kao i različite vrste i obilježja financijskih instrumenata, mogu uzrokovati poteškoće u pristupu evidenciji i utvrđivanju krajnjeg stvarnog vlasnika financijskog instrumenta. Stoga je, bez obzira na vrstu registra, baze podataka ili drugog izvora informacija koje država članica upotrebljava, potrebno da države članice uspostave okvir kojim se olakšavaju utvrđivanje i praćenje vlasnika financijskih instrumenata tako da na zahtjev omoguće pristup tim nacionalnim registrima i bazama podataka.

(29) U kontekstu likvidacije u okviru postupka u slučaju nesolventnosti, nacionalnim propisima o nesolventnosti trebalo bi omogućiti unovčenje imovine poduzeća prodajom poduzeća, ili njegova dijela, kao društva koje trajno posluje. Za potrebe ove Direktive pojam „prodaja kao društva koje trajno posluje” tumači se kao prijenos poduzeća, u cijelosti ili djelomično, na stjecatelja na takav način da to poduzeće, ili dovoljno značajan dio tog poduzeća, može nastaviti poslovati kao gospodarski produktivna jedinica. Ne tumači se kao da obuhvaća prodaju imovine poduzeća dio po dio („likvidacija po dijelovima”).

(30) Općenito se pretpostavlja da se u likvidaciji prodajom poduzeća, ili njegova dijela, kao društva koje trajno posluje može ostvariti povrat veće vrijednosti nego likvidacijom po dijelovima. Kako bi se promicala prodaja poduzeća kao društva koje trajno posluje, nacionalni propisi o nesolventnosti trebali bi predvidjeti postupak u okviru kojega dužnik u financijskim poteškoćama, uz pomoć ili pod nadzorom nadzornika, može potražiti zainteresirane stjecatelje i pripremiti *pre-pack* prodaju poduzeća kao društva koje trajno posluje („postupak *pre-pack*”) prije formalnog otvaranja postupka u slučaju nesolventnosti. Imovina poduzeća koje podliježe postupku *pre-pack* može se zatim brzo unovčiti ubrzo nakon formalnog otvaranja postupka u slučaju nesolventnosti. Ovom bi se Direktivom trebali utvrditi standardi za postupke *pre-pack*, istodobno omogućujući državama članicama da prilagode te standarde svojem postojećem nacionalnom pravu o nesolventnosti. Kako bi se osiguralo da je postupak prodaje pravedan, nadzornik bi trebao biti neovisan o dužniku i svim stranama koje su usko povezane s dužnikom. Države članice trebale bi moći predvidjeti dodatne zahtjeve u pogledu neovisnosti nadzornika od nositelja udjela ili vjerovnika. Postupak *pre-pack* trebao bi se sastojati od dvije faze, a to su pripremna faza i faza likvidacije.

(31) Cilj pripremne faze trebao bi biti pronalazak odgovarajućeg kupca za poduzeće dužnika ili dio tog poduzeća i ona bi trebala bi biti povjerljiva, barem u pogledu nastojanja da se pronađe odgovarajući kupac. Cilj faze likvidacije trebao bi biti odobravanje i izvršenje prodaje dužnikova poduzeća ili dijela tog poduzeća te raspodjela prihoda vjerovnicima, u skladu s nacionalnim pravom. Faza likvidacije trebala bi započeti odlukom pravosudnog tijela ili bilo kojeg drugog nadležnog tijela o formalnom otvaranju postupka u slučaju nesolventnosti na temelju nacionalnog prava, što često dovodi do likvidacije dužnika. Dužnik ne bi trebao biti spriječen u nastavku poslovanja s preostalim dijelom svojeg poduzeća nakon završetka faze likvidacije. Faza likvidacije trebala bi se provoditi putem postupaka u slučaju nesolventnosti koji nisu postupci preventivnog restrukturiranja. U državama članicama u kojima se primjenjuje Uredba (EU) 2015/848, faza likvidacije trebala bi se provoditi putem postupaka u slučaju nesolventnosti koji su navedeni u Prilogu A toj uredbi, a koji nisu postupci preventivnog restrukturiranja.

(32) Postupkom *pre-pack* ne dovode se u pitanje prava radnika na temelju prava Unije i nacionalnog prava, što obuhvaća uključenost predstavnika radnika. Postupak *pre-pack* trebao bi biti uređen zakonskim ili regulatornim odredbama i trebao bi se tumačiti kao postupak u kojem se prijenos cijelog ili dijela poduzeća priprema uz pomoć nadzornika pod nadzorom suda ili nadležnog tijela prije formalnog pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti koji se pokreće u cilju likvidacije imovine dužnika. Iako je glavni cilj postupka *pre-pack* omogućiti likvidaciju dužnikove imovine prodajom poduzeća ili njegova dijela kao poduzeća kao društva koje trajno posluje u kontekstu postupka u slučaju nesolventnosti kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri namirile tražbine svih vjerovnika, on može služiti i očuvanju radnih mjesta.

(33) Ovom Direktivom ne dovodi se u pitanje Direktiva 2001/23/EZ. S obzirom na sudsku praksu Suda, odnosno presudu od 28. travnja 2022. u predmetu C-237/20, *Federatie Nederlandse Vakbeweging* ([12]), faza likvidacije obuhvaćena je iznimkom predviđenom u članku 5. stavku 1. Direktive 2001/23/EZ ako je glavni cilj postupka *pre-pack* u najvećoj mogućoj mjeri namiriti tražbine vjerovnika te istodobno u najvećoj mogućoj mjeri očuvati radna mjesta.

(34) Uvođenje postupka *pre-pack* na temelju ove Direktive ni na koji način ne bi trebalo dovesti do ograničenja ovlasti upravitelja u slučaju nesolventnosti ili mogućnosti prodaje poduzeća kao društva koje trajno posluje u postupku u slučaju nesolventnosti na temelju nacionalnog prava.

(35) Odredbe ove Direktive o postupku *pre-pack* ne zamjenjuju nacionalna materijalna pravila, osobito ona o redoslijedu tražbina vjerovnika, raspodjeli prihoda, prirodi, opsegu i obliku sudjelovanja vjerovnika ili naknadi upravitelju u slučaju nesolventnosti. U slučaju da sud ili nadležno tijelo ne odobri prodaju poduzeća ili dijela poduzeća, kao što je predložio nadzornik, postupak u slučaju nesolventnosti trebao bi se provoditi u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom o nesolventnosti. Početak faze likvidacije podliježe zahtjevima za otvaranje postupka u slučaju nesolventnosti na temelju nacionalnog prava, kao što je postojanje razloga za otvaranje takvog postupka.

(36) Postupak *pre-pack* predviđen na temelju ove Direktive trebao bi se primjenjivati na dužnike koji su pravne osobe. Državama članicama trebalo bi biti dopušteno proširiti primjenu postupka *pre-pack* na fizičke osobe koje su poduzetnici.

(37) Dužnici bi trebali moći iskoristiti privremeni zastoj pojedinačnih radnji ovrhe. Zastoj bi trebao biti dostupan u pripremnoj fazi ili u kontekstu druge vrste postupka u slučaju nesolventnosti u kojem dužnik zadržava potpunu ili barem djelomičnu kontrolu nad svojom imovinom i svakodnevnim poslovanjem svog poduzeća te u kojem se prodaja dužnikova poduzeća, ili njegova dijela, kao društva koje trajno posluje može nastaviti i zaključiti. Ako je zastoj dostupan u pripremnoj fazi, trebao bi biti dostupan pod uvjetima utvrđenima u člancima 6. i 7. Direktive (EU) 2019/1023 i nacionalnim propisima kojima se prenosi ta direktiva.

([12]) Presuda Suda od 28. travnja 2022., *Federatie Nederlandse Vakbeweging*, C-237/20, ECLI:EU:C:2022:321.

(38) Postupkom *pre-pack* trebalo bi se osigurati da najbolja ponuda zaprimljena tijekom pripremne faze bude podnesena sudu ili nadležnom tijelu na odobrenje ili vjerovnicima na potvrdu. Nadzornik bi trebao procijeniti i navesti bi li se likvidacijom po dijelovima povratila veća vrijednost za vjerovnike od tržišne cijene dobivene prodajom poduzeća, ili dijela poduzeća, kao društva koje trajno posluje. Opravdano bi se moglo očekivati da vrijednost poduzeća uz pretpostavku vremenske neograničenosti poslovanja bude viša od vrijednosti koja bi se ostvarila likvidacijom tog poduzeća po dijelovima jer se temelji na pretpostavci da će poduzeće nastaviti s poslovanjem uz minimalne poremećaje, zadržati povjerenje financijskih vjerovnika, dioničara i klijenata i nastaviti generirati prihode. Nadzornik ili postupak prodaje ne smiju se nepotrebno opteretiti, a posebno ne bi trebalo nalagati provedbu cjelovite procjene vrijednosti u pripremnoj fazi postupka, osim ako je potencijalni kupac strana usko povezana s dužnikom. Države članice trebale bi moći zahtijevati da nadzornik uzme u obzir elemente koji nisu cijena, uključujući javni interes ili održivost poduzeća. Međutim, zahtjev za uvođenjem pojačanog nadzora trebao bi se primjenjivati u slučaju u kojem je ponudu koja se smatra najboljom dala strana koja je blisko povezana s dužnikom. Države članice trebale bi moći od nadzornika zahtijevati da obrazloži svoj zaključak da ponuda koja je utvrđena kao najbolja ne dovodi vjerovnike u goru situaciju od one u kojoj bi se našli kao posljedica primjene alternativnog mehanizma za rješavanje nesolventnosti dužnika. Nadzornik bi trebao dokumentirati pripremu postupka prodaje kako bi osigurao odgovarajuću osnovu za odobrenje ili potvrdu najbolje ponude.

(39) Pripremna faza trebala bi biti vremenski ograničena. Države članice trebale bi predvidjeti najdulje trajanje koje može biti kraće od trajanja zastoja pojedinačnih radnji ovrhe predviđenog u Direktivi (EU) 2019/1023. Ako tijekom pripremne faze postane očito da se ciljevi postupka *pre-pack* ne mogu postići, države članice trebale bi moći predvidjeti mogućnost završetka postupka *pre-pack*. Do takvih situacija može doći ako dužnik ne surađuje s nadzornikom ili ne postupa s dužnom pažnjom tijekom pripremne faze. Druga je takva situacija ona u kojoj nije razumno očekivati da će se poduzeće prodati kao društvo koje trajno posluje, na primjer ako su poslovne knjige i evidencija dužnika nepotpune ili manjkave u tolikoj mjeri da je nemoguće utvrditi njegovo poslovno i financijsko stanje. Nadalje, u slučajevima u kojima se nacionalnim pravom propisuje da postupak prodaje u pripremnoj fazi bude konkurentan, transparentan, pravedan i usklađen s tržišnim standardima, dužnikove radnje koje nisu u skladu s tim zahtjevima mogu se smatrati nepostupanjem s dužnom pažnjom. Međutim, države članice trebale bi moći predvidjeti da, čak i ako dužnik ne surađuje s nadzornikom ili ne postupa s dužnom pažnjom, ako je nastavak pripremne faze u općem interesu vjerovnikâ, sud ili nadležno tijelo može ograničiti prava dužnika da upravlja svojim poslovanjem u skladu s primjenjivim pravom o nesolventnosti, s ciljem dovršetka postupka *pre-pack*.

(40) Kako bi se osiguralo da se poduzeće proda po najboljoj cijeni putem postupka *pre-pack*, države članice trebale bi osigurati da se postupak prodaje u pripremnoj fazi provede po visokim standardima konkurentnosti, transparentnosti i pravednosti. Alternativno, države članice trebale bi moći predvidjeti da se nakon otvaranja faze likvidacije ili predstavljanja preporučenog najboljeg ponuditelja provede javna dražba kako bi se odabrala najbolja ponuda ili da vjerovnici odobre ponudu koju je preporučio nadzornik. Na državama je članicama da odlučuju o tome daje li potvrdu vjerovnika glavna skupština vjerovnika ili odbor vjerovnika.

(41) Države članice ne sprečava se da predvide da sud ili nadležno tijelo koje je utvrdilo da postupak prodaje nije konkurentan, transparentan, pravedan ni usklađen s tržišnim standardima može odlučiti provesti javnu dražbu tijekom faze likvidacije ili likvidaciju po dijelovima dužnikove imovine u postupku u slučaju nesolventnosti otvorenom u okviru postupka *pre-pack*.

(42) Potrebno je da svi vjerovnici koji imaju tražbine prema nesolventnom dužniku imaju pravo sudjelovati u fazi likvidacije u okviru postupka *pre-pack*. Takve tražbine trebale bi se moći propisno evidentirati, ispitati i namiriti u skladu s primjenjivim okvirom za nesolventnost.

(43) U sustavima za nesolventnost koji se temelje na načelu autonomije vjerovnika države članice trebale bi moći predvidjeti da prodaju dužnikova poduzeća ili dijela tog poduzeća odobrava glavna skupština vjerovnika ili odbor vjerovnika, u skladu s nacionalnim pravom.

(44) Ako država članica odluči zahtijevati visoke standarde u pripremnoj fazi, nadzornik, ili, ako i u mjeri u kojoj država članica tako odluči, dužnik sa zadržanim ovlastima trebao bi biti odgovoran za osiguravanje konkurentnosti, transparentnosti i pravednosti postupka prodaje te usklađenosti s tržišnim standardima. Kako bi se ispunili tržišni standardi, postupak prodaje trebao bi biti u skladu sa standardnim pravilima i praksom u pogledu spajanja i preuzimanja u dotičnoj državi članici, potencijalno zainteresirane strane trebale bi biti pozvane da sudjeluju u postupku prodaje, potencijalnim kupcima trebale bi se otkriti iste informacije, čime im se omogućuje da postupaju s dužnom pažnjom, a ponude zainteresiranih strana trebale bi se dobiti u okviru strukturiranog postupka.

(45) Ako se javna dražba održi prije ili nakon otvaranja faze likvidacije, ponuda koju je nadzornik odabrao tijekom pripremne faze trebala bi se koristiti kao početna ponuda („isklična ponuda”) za potrebe dražbe. Tijekom pripremne faze dužnik bi trebao biti u mogućnosti „ponuditelju isklične cijene” ponuditi poticaje, posebno pristankom na nadoknadu troškova ili isplatu odustatnine ako se putem javne dražbe odabere bolja ponuda. Međutim, države članice trebale bi osigurati da su takvi poticaji razmjerni i da ne odvraćaju druge potencijalno zainteresirane ponuditelje od sudjelovanja u dražbi.

(46) Nadzornik bi trebao u pisanom obliku dokumentirati svaki korak postupka prodaje i izvješćivati o tome. Ti bi se dokumenti i izvješća trebali stavljati na raspolaganje u digitalnom obliku i pravodobno. Države članice trebale bi osigurati da nadzornik podliježe istim zahtjevima povjerljivosti kao i upravitelj u slučaju nesolventnosti.

(47) Kako bi se spriječilo smanjenje vrijednosti poduzeća zbog same činjenice da je ono u postupku u slučaju nesolventnosti, važno je osigurati da odnose operativne druge ugovorne strane, kao što su dobavljači ili klijenti dotičnog dužnika, preuzme stjecatelj i da ne budu zahvaćene postupkom *pre-pack*. Otvaranje postupka u slučaju nesolventnosti stoga ne bi trebalo dovesti do prijevremenog raskida ugovora na temelju kojih strane i dalje imaju određene obveze koje moraju ispuniti i koji su nužni za nastavak poslovanja. Takav raskid neopravdano bi ugrozio vrijednost poduzeća, ili dijela poduzeća, koje se treba prodati putem postupka *pre-pack*. Stoga bi trebalo osigurati prijenos takvih ugovora na stjecatelja dužnikova poduzeća ili dijela tog poduzeća, čak i ako dužnikova druga ugovorna strana ne da suglasnost za prijenos ugovora. Međutim, mogu postojati situacije u kojima se prijenos određenih obveza na temelju takvih ugovora ne može opravdano očekivati, na primjer kada je stjecatelj konkurent druge ugovorne strane. Države članice trebale bi moći predvidjeti da je za prijenos ugovornih obveza potrebna suglasnost dužnikove druge ugovorne strane ili dužnikovih drugih ugovornih strana, ovisno o vrsti ugovora, prirodi strana ili interesima dotičnog poduzeća. Države članice trebale bi moći zahtijevati suglasnost stjecatelja licencije za raskid ugovora koji se odnose na licencije za prava intelektualnog i industrijskog vlasništva u kojima je dužnik davatelj licencije s obzirom na to da se zaštitom tih prava u slučaju nesolventnosti davatelja licencije potiče ulaganje u razvoj takvih prava.

(48) Odredbama ove Direktive o automatskom prijenosu ugovorâ stjecatelju ne dovodi se u pitanje pravo druge ugovorne strane da raskine ugovor u skladu s njegovim uvjetima ili pravo druge ugovorne strane da poduzme mjere predviđene primjenjivim ugovornim pravom čiji je cilj osigurati da dužnik izvrši ugovor u slučaju neizvršenja ili manjkavog izvršenja, kao što je pravo druge ugovorne strane da zahtijeva depozit ili založno pravo ili pravo zadržavanja izvršenja prije ili nakon prijenosa.

(49) Države članice također bi trebale moći uvesti dodatnu zaštitnu mjeru za zaštitu legitimnih interesa druge ugovorne strane dodjeljivanjem drugoj ugovornoj strani prava na raskid ugovora uz otkazni rok od najmanje tri mjeseca ako bi drugoj ugovornoj strani bila nepravedno nanesena šteta obvezom nastavka izvršenja ugovora do najranijeg datuma do kojeg bi inače mogla raskinuti ugovor na temelju nacionalnog prava. Ovom se Direktivom ne dovode u pitanje pravila o teretu dokazivanja u pogledu nepravedno nanesene štete na temelju nacionalnog prava.

(50) Kako bi se povećala privlačnost prodaje imovine za potencijalne kupce te na taj način postigle više cijene u prodaji uz pretpostavku vremenske neograničenosti poslovanja, države članice trebale bi osigurati da kupci steknu poduzeća bez dugova i obveza. Tražbine vjerovnika stoga bi trebalo namiriti iz prihoda od prodaje, a ne ih izravno potraživati od kupca poduzeća. Međutim, obveze koje proizlaze iz dvostrano obveznih ugovora ili radnih odnosa, na primjer obveze povezane s pravima na strukovnu mirovinu, koje se prenose na stjecatelja, ostaju na stjecatelju. Osim toga, države članice trebale bi moći uvesti ili zadržati pravila kojima se predviđa da se ponašanje dužnika uzima u obzir pri procjeni stjecateljeve odgovornosti za štetu ako se to postupanje može pripisati stjecatelju na temelju primjenjivog prava o nesolventnosti. Takva se pravila mogu primjenjivati na štetu obuhvaćenu pravom u području okoliša ili na štetu povezanu s vlasništvom ili kontrolom nad određenom imovinom.

(51) Brisanje založnog prava ili drugog tereta povezanog s imovinom koja pripada poduzeću dužnika trebalo bi biti uređeno nacionalnim pravom. Ako se pravom države članice zahtijeva izričita suglasnost nositelja založnog prava za brisanje tog prava, ta država članica trebala bi moći predvidjeti odstupanje od tog zahtjeva, osim ako se nositelj protivi tom brisanju.

(52) Najbolja ponuda ne bi trebala biti diskvalificirana u pripremnoj fazi samo na temelju činjenice da ju je podnijela strana koja je blisko povezana s dužnikom. Stranama koje su blisko povezane s dužnikom trebalo bi stoga biti dopušteno da podnesu ponudu i da, ako njihova ponuda bude prihvaćena, steknu poduzeće bez dugova i obveza. Međutim, prihvatljivost toga da blisko povezane strane daju ponude trebala bi podlijegati pojačanom nadzoru postupka davanja ponuda. Pružanjem jednakih mogućnosti drugim ponuditeljima, osobito u vezi s pristupom informacijama i osiguravanjem informacijske simetrije, olakšava se brz i učinkovit postupak *pre-pack* i omogućuje drugim ponuditeljima da pripreme svoje ponude.

(53) Ako se ponuda koju je podnijela strana koja je blisko povezana s dužnikom smatra najboljom ponudom, države članice trebale bi imati mogućnost uvođenja dodatnih zaštitnih mjera za odobrenje i izvršenje prodaje dužnikova poduzeća ili dijela tog poduzeća. Takve zaštitne mjere mogu uključivati obvezu stjecatelja da osigura kontinuitet poslovanja tijekom minimalnog razdoblja ili očuvanje ugovora o radu.

(54) Mogućnost provedbe prava prvokupa tijekom postupka prodaje narušila bi tržišno natjecanje u postupku *pre-pack*. Potencijalni ponuditelji mogli bi se suzdržati od davanja ponuda ako bi nositelji prava mogli prema vlastitu nahođenju odbiti te ponude, neovisno o uloženom vremenu i resursima ili ekonomskoj vrijednosti dotičnih ponuda. Kako bi se osiguralo da uspješne ponude odražavaju najbolje cijene na tržištu, ponuditeljima se ne bi trebala odobriti prava prvokupa niti bi se takva prava trebala provoditi tijekom faze likvidacije. Nositelji prava prvokupa koja su im dodijeljena prije pokretanja postupka *pre-pack* trebali bi, umjesto pozivanja na svoje pravo prvokupa, biti pozvani da sudjeluju u davanju ponuda. Međutim, države članice trebale bi moći provesti zakonska prava prvokupa na koja ne utječe nesolventnost dužnika.

(55) Države članice trebale bi omogućiti osiguranim vjerovnicima da sudjeluju u postupku davanja ponuda u okviru postupka *pre-pack* tako da ponude iznos svojih osiguranih tražbina kao naknadu za kupnju imovine nad kojom imaju založno pravo (engl. *credit bidding*, odn. „davanje ponuda utemeljenih na tražbinama”). Međutim, davanje ponuda utemeljenih na tražbinama ne bi se trebalo upotrebljavati na način da se osiguranim vjerovnicima pruži neopravdana prednost u postupku davanja ponuda, primjerice ako je iznos njihove osigurane tražbine u odnosu na dužnikovu imovinu veći od tržišne vrijednosti dužnikova poduzeća. Osigurani vjerovnik stoga ne bi trebao biti u mogućnosti dati ponudu koja uključuje cijeli iznos njegove tražbine u odnosu na poduzeće dužnika ako poduzeće vrijedi manje od tog iznosa jer bi se na taj način moglo odvratiti potencijalne konkurente od sudjelovanja u postupku davanja ponuda. Stoga bi se ovom Direktivom trebao ograničiti iznos koji vjerovnik može ponuditi u slučajevima u kojima postoje nedovoljno osigurane ili nedovoljno kolateralizirane tražbine. U takvim slučajevima osiguranom vjerovniku trebalo bi biti dopušteno da dâ ponudu samo u iznosu koji se treba prebiti kupovnom cijenom, bez premašivanja tržišne vrijednosti poduzeća. Ograničavanjem mogućnosti da vjerovnik da ponudu u cjelokupnoj vrijednosti osigurane tražbine ne podrazumijeva se da se gubi založno pravo nad onim dijelom te tražbine koji se ne može upotrijebiti u postupku davanja ponude.

(56) Ovom se Direktivom ne dovodi u pitanje primjena prava tržišnog natjecanja Unije, posebno Uredbe Vijeća (EZ) br. 139/2004 ([13]), i njome se ne sprečava države članice da provode nacionalne sustave kontrole koncentracija. Pri odabiru najbolje ponude nadzorniku bi trebalo dopustiti da uzme u obzir regulatorne rizike koje predstavljaju ponude za koje je potrebno odobrenje tijela nadležnih za tržišno natjecanje te bi se on trebao moći savjetovati s tim tijelima u skladu s primjenjivim pravilima. Otkrivanje informacija od strane tijela nadležnog za tržišno natjecanje ne bi trebalo biti u suprotnosti s nacionalnim pravilima o zaštiti poslovnih tajni. Ponuditelji bi trebali i dalje biti odgovorni za pružanje svih potrebnih informacija za procjenu tih rizika i za pravodobnu suradnju s tijelima nadležnima za tržišno natjecanje kako bi se ti rizici ublažili. Kako bi se povećala vjerojatnost da postupci *pre-pack* budu uspješni, u slučaju da ponuda predstavlja takve rizike, od nadzornika ili dužnika trebalo bi zahtijevati da obavljaju svoju ulogu na način kojim se olakšava podnošenje alternativnih ponuda.

(57) Direktori nadziru upravljanje poslovima društva i imaju najbolji pregled njegove financijske situacije. Direktori su stoga među prvima koji utvrđuju je li društvo nesolventno. Ako direktori kasno podnesu zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, to može dovesti do nižih vrijednosti naplate za vjerovnike. Države članice stoga bi trebale propisati da su direktori dužni podnijeti zahtjev za otvaranje postupka u slučaju nesolventnosti u određenom roku. U kontekstu te dužnosti državama članicama trebalo bi biti dopušteno definirati nesolventnost drukčije od događaja koji dovodi do otvaranja postupka u slučaju nesolventnosti. Ako država članica ima više od jednog praga za utvrđivanje nesolventnosti, na toj je državi članici da odredi koji od tih pragova dovodi do obveze podnošenja zahtjeva za otvaranje postupka u slučaju nesolventnosti. Za potrebe ove Direktive države članice također bi trebale utvrditi osobe koje će obavljati dužnosti direktorâ, uzimajući u obzir raspon odgovornosti koje određene osobe ili tijela mogu imati u vezi s odlukama koje se odnose na upravljanje društvima.

(58) Zahtjev za otvaranje postupka u slučaju nesolventnosti trebalo bi podnijeti u određenom roku. Države članice trebale bi osigurati da taj rok nije dulji od tri mjeseca od trenutka kada su direktori saznali ili se razumno može očekivati da su saznali da je društvo nesolventno. Ako društvo ponovno postane solventno prije isteka tog roka, ali nakon toga iznova postane nesolventno, države članice trebale bi moći predvidjeti da od tog trenutka počinje teći novi rok.

(59) Kada društvo postane nesolventno, zaštita vjerovnika može se postići na različite načine. Stoga bi države članice trebale moći predvidjeti da se dužnost direktora do podnesu zahtjev za otvaranje postupka u slučaju nesolventnosti može ispuniti obavješćivanjem javnosti o nesolventnosti društva putem obavijesti u javnom registru kako bi se osiguralo da vjerovnici mogu zatražiti otvaranje postupka u slučaju nesolventnosti. Nadalje, države članice također bi trebale moći suspendirati dužnost direktora da podnesu zahtjev za otvaranje postupka u slučaju nesolventnosti ako direktori poduzmu mjere s ciljem zaštite interesa vjerovnika i takvim se mjerama osigurava razina zaštite vjerovnika istovjetna onoj koja se osigurava podnošenjem zahtjeva za otvaranje postupka u slučaju nesolventnosti. Takve mjere mogu uključivati, na primjer, mjere koje poduzimaju vlasnici društva kako bi obnovili solventnost društva.

(60) Kako bi se osiguralo da direktori ne postupaju protiv interesa vjerovnika odgađanjem podnošenja zahtjeva za otvaranje postupka u slučaju nesolventnosti, unatoč znakovima nesolventnosti, države članice trebale bi utvrditi odredbe kojima se direktori proglašavaju građanskopravno odgovornima za nepodnošenje takvog zahtjeva. U takvim bi slučajevima direktori trebali vjerovnicima nadoknaditi svu štetu koja proizlazi iz smanjenja vrijednosti naplate iz društva u usporedbi sa situacijom koja bi postojala da je zahtjev bio podnesen na vrijeme. U mjeri u kojoj se ovom Direktivom ne predviđaju posebna pravila, svi drugi aspekti građanskopravne odgovornosti, kao što je izračun štete ili teret dokazivanja, trebali bi biti uređeni nacionalnim pravom. Države članice također bi trebale moći donijeti ili zadržati nacionalna pravila o građanskopravnoj odgovornosti direktora povezanoj s podnošenjem zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti koja su stroža od onih utvrđenih ovom Direktivom.

([13]) Uredba Vijeća (EZ) br. 139/2004 od 20. siječnja 2004. o kontroli koncentracija između poduzetnika (Uredba EZ o koncentracijama) (SL L 24, 29.1.2004., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/139/oj).

(61) Ako države članice dopuste direktorima da poduzmu mjere za zaštitu interesa vjerovnika, osim izvršavanja njihove dužnosti podnošenja zahtjeva za otvaranje postupka u slučaju nesolventnosti, trebale bi utvrditi i odredbe kojima se osigurava da su direktori odgovorni za svu štetu prouzročenu vjerovnicima koja proizlazi iz smanjenja vrijednosti naplate iz društva u usporedbi sa situacijom koja bi postojala da je bio podnesen zahtjev za otvaranje postupka u slučaju nesolventnosti. U takvim bi slučajevima vjerovnici trebali biti u položaju u kakvom bi bili da su zahtjev za otvaranje postupka u slučaju nesolventnosti podnijeli direktori u roku koji su odredile države članice. Države članice trebale bi moći predvidjeti da se direktori oslobode od takve odgovornosti ako i u mjeri u kojoj ti direktori mogu dokazati, na temelju objektivnih okolnosti i informacija koje su se mogle utvrditi u trenutku poduzimanja dotičnih mjera, da je bilo razumno očekivati da će se takvim mjerama osigurati ishod za vjerovnike koji je istovjetan ili bolji od ishoda koji proizlazi iz podnošenja zahtjeva za otvaranje postupka u slučaju nesolventnosti. U takvim situacijama trebalo bi se primjenjivati nacionalno pravo o snošenju tereta dokazivanja.

(62) Kako bi se promicao učinkovit i uključiv okvir za nesolventnost kojim se podupiru poduzetništvo i gospodarska obnova, države članice trebale bi moći zadržati ili uvesti pojednostavnjene postupke likvidacije za mikropoduzeća.

(63) Ako poduzetnik ima potpuno ili djelomično vlasništvo nad društvom i osobno je odgovoran za sav dug društva, činjenica da društvo nema dovoljno imovine za pokrivanje troškova postupka u slučaju nesolventnosti ne bi trebala spriječiti poduzetnika da dobije otpust duga u skladu s Direktivom (EU) 2019/1023 i tako iskoristi drugu priliku. Iako države članice nisu obvezne uvesti novi postupak za otpust duga, trebale bi osigurati pristup postupcima za otpust duga za poduzetnike koji su fizičke osobe, a ne za društva. Ova se Direktiva odnosi na nesolventne poduzetnike koji su odgovorni za sve dugove društva i ne bi se trebala odnositi na osobe koje su samo djelomično odgovorne za dug društva, kao što je jamac za bankovni kredit društva i druge vrste jamstava jednom od vjerovnika društva. Ova se Direktiva odnosi samo na uskraćivanje otpusta duga na temelju toga što se protiv društva ne može otvoriti postupak u slučaju nesolventnosti jer društvo nema dovoljno imovine za pokrivanje troškova takvog postupka u slučaju nesolventnosti. Ovom se Direktivom ne uređuju drugi razlozi za uskraćivanje otpusta duga, kao što su oni predviđeni Direktivom (EU) 2019/1023. Ako osoba ispunjava uvjete za otpust duga, umjesto datuma iz članka 21. stavka 1. točke (b) Direktive (EU) 2019/1023 može se primijeniti datum odluke o odbijanju ili neotvaranju postupka u slučaju nesolventnosti nad društvom.

(64) Važno je osigurati da vjerovnici budu na odgovarajući način uključeni u postupak u slučaju nesolventnosti da se njihovi interesi mogu primjereno uzeti u obzir. Odbori vjerovnika omogućuju bolju uključenost vjerovnika u postupak u slučaju nesolventnosti, posebno ako bi vjerovnici inače pojedinačno u tome bili spriječeni zbog ograničenih resursa, gospodarske važnosti svojih tražbina ili zemljopisne udaljenosti. Odbori vjerovnika mogu pomoći prekograničnim vjerovnicima da bolje ostvaruju svoja prava i osigurati pravedno postupanje prema njima. Države članice trebale bi dopustiti osnivanje odbora vjerovnika nakon otvaranja postupka u slučaju nesolventnosti. Države članice također bi trebale moći predvidjeti da odbor vjerovnika bude osnovan prije otvaranja postupka u slučaju nesolventnosti. Države članice ne sprečava se da prošire primjenu odredaba koje se odnose na osnivanje odborâ vjerovnika na postupke preventivnog restrukturiranja. Odbor vjerovnika trebalo bi osnovati kad god tako odluči ili to zatraži glavna skupština vjerovnika ili, ako nacionalnim pravom nije predviđena glavna skupština vjerovnika, ako vjerovnici to zatraže u skladu s nacionalnim pravom. Državama članicama trebalo bi biti moguće odlučiti da sudovi ili nadležna tijela ili upravitelji u slučaju nesolventnosti mogu osnovati odbor vjerovnika na vlastitu inicijativu ili na zahtjev jednog ili više vjerovnika, upravitelja u slučaju nesolventnosti ili dužnika.

(65) Opterećenje povezano s osnivanjem i radom odbora vjerovnika trebalo bi biti razmjerno njegovim koristima. Stoga bi države članice trebale moći predvidjeti da se odbor vjerovnika ne osniva ako bi opterećenje povezano s njegovim osnivanjem i radom bilo veće od gospodarske važnosti odluka koje bi on mogao donijeti. To može biti slučaj ako postoji premalo vjerovnika, ako velika većina vjerovnika ima malen udio u tražbini prema dužniku, ako bi moguća kašnjenja uzrokovana osnivanjem odbora vjerovnika dovela do narušavanja financijske situacije dužnika ili ako je vrijednost za koju se očekuje da će se naplatiti iz nesolvencijske mase niža od troškova osnivanja i rada odbora vjerovnika. Takve se situacije posebno pojavljuju u postupcima u slučaju nesolventnosti koji se odnose na dužnike koji su poduzetnici ili mala poduzeća te u postupcima otpusta duga. Države članice trebale bi moći predvidjeti osnivanje odbora vjerovnika samo za velika poduzeća u smislu članka 3. stavka 4. Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([14]). Kad je riječ o manjim poduzećima, moguće je da se nacionalnim pravom na druge načine već predviđa odgovarajuća zaštita interesa vjerovnika u okviru postupka u slučaju nesolventnosti.

(66) Odredbe ove Direktive o osnivanju odborâ vjerovnika trebale bi se primjenjivati na dužnike koji su pravne osobe. Državama članicama trebalo bi biti dopušteno proširiti primjenu tih odredaba na fizičke osobe koje su poduzetnici.

(67) Države članice trebale bi pojasniti funkcije odborâ vjerovnika te zahtjeve, dužnosti i postupke za imenovanje njihovih članova. Kako bi se izbjeglo nepotrebno kašnjenje u osnivanju odbora vjerovnika, članove odbora trebalo bi brzo imenovati da se osigura učinkovitost postupka u slučaju nesolventnosti. Države članice trebale bi osigurati da su vjerovnici pravedno zastupljeni u odborima vjerovnika i da prekogranični vjerovnici koji imaju boravište u državi članici različitoj od one u kojoj je otvoren postupak u slučaju nesolventnosti nisu isključeni iz sudjelovanja u odborima vjerovnika. Ako su među vjerovnicima radnici, ti radnici ili njihovi predstavnici trebali bi moći biti imenovani u odbore vjerovnika, osim ako postoji još jedan barem jednakovrijedan mehanizam putem kojeg se mogu zastupati interesi radnika u postupku u slučaju nesolventnosti. To bi mogao biti slučaj ako se interesi radnika u skupnim postupcima uzimaju u obzir obveznim savjetovanjem s njihovim predstavnicima o smjeru postupka ili prije važnih odluka, kao što su odluke o prodaji imovine ili prijenosu poslovanja. Radnici čije tražbine u pogledu plaća u cijelosti isplaćuje jamstvena ustanova nisu vjerovnici.

(68) Pravedna zastupljenost vjerovnika u odborima vjerovnika osobito je važna kad su posrijedi neosigurani vjerovnici, uključujući vjerovnike s malim tražbinama. Države članice trebale bi moći predvidjeti da osobe ili subjekti koji nisu vjerovnici, primjerice predstavnici radnika, javna tijela ili jamstvene ustanove također imaju pravo biti imenovani u odbore vjerovnika.

(69) Odbori vjerovnika trebali bi biti uključeni u postupke u slučaju nesolventnosti i osigurati da se oni vode na način kojim se štite interesi vjerovnika, među ostalim praćenjem i redovitim informiranjem o aktivnostima upravitelja u slučaju nesolventnosti, ne zahtijevajući pritom da upravitelj u slučaju nesolventnosti bude podređen odboru. Uloga odborâ vjerovnika u praćenju pravednosti i integriteta postupka u slučaju nesolventnosti može se učinkovito izvršavati samo ako oni i njihovi članovi djeluju neovisno od upravitelja u slučaju nesolventnosti i odgovaraju samo vjerovnicima. Članovi odborâ vjerovnika trebali bi djelovati u dobroj vjeri pri obavljanju dužnosti odbora. Vjerovnici, članovi odbora vjerovnika i svi stručnjaci koje zapošljavaju odbori vjerovnika trebali bi održavati povjerljivost povjerljivih informacija dobivenih u vezi s aktivnostima odbora vjerovnika.

([14]) Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2013/34/oj).

(70) Iako bi odbor vjerovnika trebao biti dovoljno velik da osigura raznolikost stajališta i interesa vjerovnika, njegova bi veličina trebala biti i relativno ograničena kako bi mogao učinkovito i pravodobno obavljati svoje zadaće. Države članice trebale bi navesti kada i kako je potrebno izmijeniti sastav odbora vjerovnika, na primjer u slučaju da predstavnici više ne mogu djelovati, među ostalim u najboljem interesu vjerovnika, ili se žele povući. Države članice također bi trebale navesti uvjete za razrješenje članova koji su počinili tešku povredu svoje dužnosti da djeluju u interesu vjerovnika. Takve povrede mogu uključivati situacije u kojima postoji sukob interesa.

(71) Metode rada odborâ vjerovnika trebale bi biti transparentne i učinkovite. Države članice stoga bi trebale utvrditi zahtjeve u pogledu metoda rada odborâ vjerovnika, navodeći postupak za glasovanje, uključujući pravo glasa i potreban kvorum, vođenje evidencije o donesenim odlukama te način na koji se jamči nepristranost i povjerljivost njihova rada. Države članice trebale bi osigurati da odbori vjerovnika mogu dodatno specificirati metode rada s pomoću protokola.

(72) Vjerovnici bi trebali moći sudjelovati i glasovati elektroničkim putem ili delegirati svoje pravo glasa propisno ovlaštenoj trećoj osobi. Mogućnost delegiranja bila bi posebno korisna za vjerovnike s boravištem u državama članicama koje nisu država članica u kojoj je otvoren postupak u slučaju nesolventnosti.

(73) Odborima vjerovnika trebalo bi dodijeliti dostatna prava za učinkovito i djelotvorno obavljanje njihovih funkcija. Države članice trebale bi osigurati da odbori vjerovnika djeluju transparentno i da mogu surađivati, prema potrebi, s upraviteljima u slučaju nesolventnosti, sudovima, dužnikom sa zadržanim ovlastima i vjerovnicima koje zastupaju kako bi im se omogućilo da oblikuju i komuniciraju svoja stajališta o pitanjima od izravnog interesa i važnosti za vjerovnike te kako bi se ta stajališta propisno uzela u obzir u postupku. Države članice trebale bi predvidjeti pravo odbora vjerovnika da zatraže informacije od upravitelja u slučaju nesolventnosti i, ako je primjenjivo, dužnika sa zadržanim ovlastima. Države članice trebale bi predvidjeti pravo odborâ vjerovnika da budu saslušani o važnim odlukama. Države članice trebale bi moći dopustiti da glavna skupština vjerovnika delegira odluke odboru vjerovnika. Države članice trebale bi također moći predvidjeti da odbori vjerovnika imaju pravo imenovati tajnika i zatražiti vanjske savjete o pitanjima u kojima vjerovnici koje zastupaju imaju interes.

(74) Budući da rad odborâ vjerovnika generira troškove, države članice trebale bi utvrditi jasna pravila o tome tko snosi te troškove. Države članice trebale bi uspostaviti i zaštitne mjere kako bi se spriječilo da se zbog troškova odbora vjerovnika na nerazmjeran način smanji vrijednost naplate nesolvencijskih masa.

(75) Kako bi se vjerovnike potaknulo da postanu članovi odbora vjerovnika, države članice trebale bi ograničiti njihovu građanskopravnu odgovornost za obavljanje funkcija u skladu s ovom Direktivom. Međutim, trebalo bi biti moguće članove odbora vjerovnika koji su namjerno ili iz krajnje nepažnje prekršili svoje dužnosti smijeniti i smatrati odgovornima za to kršenje. U tim slučajevima države članice trebale bi predvidjeti da se ti članovi smatraju pojedinačno odgovornima za štetu prouzročenu njihovim povredama dužnosti. Države članice trebale bi moći odlučiti da neće primjenjivati takva ograničenja građanskopravne odgovornosti ako se troškovi osiguranja koje pokriva osobnu odgovornost članova odbora vjerovnika podmiruju iz nesolvencijske mase. Ako države članice odborima vjerovnika povjere veće ovlasti od onih predviđenih ovom Direktivom i dopuste im, primjerice, da donose odluke koje se odnose na imovinu dužnika ili da prihvaćaju transakcije u postupku, trebale bi biti u mogućnosti predvidjeti da se članove odbora vjerovnika smatra odgovornima na jednak način kao upravitelje u slučaju nesolventnosti.

(76) Kako bi se osigurala veća transparentnost ključnih značajki nacionalnih postupaka u slučaju nesolventnosti i posebno pomoglo prekograničnim vjerovnicima da procijene što bi se dogodilo s njihovim ulaganjima kad bi se ta ulaganja uključila u postupak u slučaju nesolventnosti, ulagateljima i potencijalnim ulagateljima trebalo bi omogućiti jednostavan pristup tim informacijama u unaprijed definiranom, usporedivom i korisnicima prilagođenom formatu. Države članice trebale bi pripremiti standardizirani informativni sažetak s ključnim informacijama i staviti ga na raspolaganje javnosti. Komisija bi trebala staviti na raspolaganje javnosti informativne sažetke s ključnim informacijama u višejezičnom formatu. Informativni sažetak s ključnim informacijama bio bi važan alat za potencijalne ulagatelje za brzu procjenu pravila određene države članice o postupcima u slučaju nesolventnosti. Trebao bi sadržavati dostatna objašnjenja kako bi čitatelj mogao razumjeti informacije u njemu, a da se pritom ne mora služiti drugim izvorima informacija. Informativni sažeci s ključnim informacijama trebali bi uključivati praktične informacije o uvjetima koji dovode do otvaranja postupka u slučaju nesolventnosti, kao i o koracima koje treba poduzeti kako bi se zatražilo otvaranje postupka u slučaju nesolventnosti ili kako bi se prijavila tražbina. Budući da su države članice već obvezne dostaviti informacije o svojim nacionalnim pravilima o postupcima u slučaju nesolventnosti na temelju Uredbe (EU) 2015/848, važno je osigurati da su informacije koje se dostavljaju na temelju ove Direktive usklađene s informacijama koje se dostavljaju na temelju te uredbe. U tu bi svrhu države članice trebale moći dostaviti informacije koje se zahtijevaju ovom Direktivom putem Europske pravosudne mreže u građanskim i trgovačkim stvarima uspostavljene Odlukom Vijeća 2001/470/EZ ([15]).

(77) U slučaju iznimnih izvanrednih situacija proizišlih iz prirodnih katastrofa ili drugih katastrofalnih događaja koji ozbiljno narušavaju gospodarske aktivnosti na razini države članice ili njezinih regija, države članice trebale bi biti u mogućnosti brzo djelovati kako bi se negativan učinak tih situacija na gospodarstvo sveo na najmanju moguću mjeru. Do takvih je situacija dolazilo u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i one bi se mogle pojaviti u kontekstu sistemske krize kako je definirana u Direktivi 2014/59/EU ili u situacijama u kojima je državna potpora usklađena s unutarnjim tržištem za otklanjanje štete nastale zbog prirodnih nepogoda ili drugih izvanrednih događaja na temelju članka 107. stavka 2. točke (b) Ugovora o funkcioniranju Europske unije. U takvim situacijama, koje podrazumijevaju rizik od nesolventnosti širih razmjera, među ostalim za društva koja bi u uobičajenim okolnostima bila održiva, države članice trebale bi moći privremeno odstupiti od određenih odredaba ove Direktive. Odstupanja bi trebala biti opsegom i vremenski ograničena na ono što je ključno za odgovor na izvanrednu situaciju, primjerice tako da budu zemljopisno ograničena na regiju u državi članici koja je pogođena prirodnom katastrofom. Države članice trebale bi obavijestiti Komisiju o mjerama koje odstupaju od ove Direktive, njihovu teritorijalnom području primjene, njihovu trajanju i obrazloženju potrebe za njihovom provedbom. Obveza država članica da obavijeste o tim mjerama ne bi trebala utjecati na njihovo stupanje na snagu ni primjenu. Tu obavijest, kojom se Komisiji olakšava praćenje usklađenosti odstupanja s relevantnim zahtjevima, trebalo bi bez nepotrebne odgode dostaviti drugim državama članicama. Maksimalno trajanje odstupanja trebalo bi iznositi najviše godinu dana, a trebalo bi biti moguće produljiti ga za šestomjesečna razdoblja koja podliježu dodatnom mehanizmu kontrole. Države članice trebale bi dostaviti zahtjev za produljenje najkasnije tri mjeseca prije isteka odstupanja, kako bi se Komisiji omogućilo da mu se prema potrebi usprotivi.

(78) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Direktive, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ([16]).

(79) Ovom se Direktivom ne dovodi u pitanje zaštita neotkrivenih znanja i iskustva te poslovnih informacija, poznatih kao poslovne tajne, od nezakonitog pribavljanja, korištenja i otkrivanja na temelju Direktive (EU) 2016/943 Europskog parlamenta i Vijeća ([17]).

([15]) Odluka Vijeća 2001/470/EZ od 28. svibnja 2001. o uspostavi Europske pravosudne mreže u građanskim i trgovačkim stvarima (SL L 174, 27.6.2001., str. 25., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2001/470/oj).

([16]) Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

([17]) Direktiva (EU) 2016/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o zaštiti neotkrivenih znanja i iskustva te poslovnih informacija (poslovne tajne) od nezakonitog pribavljanja, korištenja i otkrivanja (SL L 157, 15.6.2016., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/943/oj).

(80) S obzirom na to da ciljeve ove Direktive ne mogu dostatno ostvariti države članice jer bi se razlikama među nacionalnim okvirima za nesolventnost i dalje stvarale prepreke slobodnom kretanju kapitala i slobodi poslovnog nastana, nego se oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. UEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

(81) Ovom se Direktivom poštuju temeljna prava i načela priznata Poveljom, a posebno pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života, pravo na zaštitu osobnih podataka, sloboda izbora zanimanja i pravo na rad, sloboda poduzetništva, pravo na vlasništvo, pravo radnika na informiranje i savjetovanje te pravo na pošteno suđenje.

(82) Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća ([18]) primjenjuje se na obradu osobnih podataka za potrebe ove Direktive. Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća ([19]) primjenjuje se na obradu osobnih podataka u institucijama i tijelima Unije za potrebe ove Direktive.

(83) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1725 te je on dao mišljenje 6. veljače 2023. ([20]),

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

GLAVA I.

## OPĆE ODREDBE

*Članak 1.*

### Predmet i područje primjene

1. Ovom se Direktivom utvrđuju zajednička pravila o:

(a) tužbama radi pobijanja dužnikovih radnji;

(b) praćenju imovine koja pripada nesolvencijskoj masi;

(c) postupcima *pre-pack*;

(d) dužnosti direktora da podnesu zahtjev za otvaranje postupka u slučaju nesolventnosti;

(e) odborima vjerovnika;

(f) informativnim sažecima s ključnim informacijama.

2. Glave II., III. i VI. ove Direktive primjenjuju se na skupne postupke, kako su definirani u članku 2. točki 1. Uredbe (EU) 2015/848, koji se temelje na propisima koji se odnose na nesolventnost, uz iznimku postupaka preventivnog restrukturiranja.

Glava II. ne primjenjuje se na privremene postupke.

([18]) Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

([19]) Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

([20]) SL C 89, 10.3.2023., str. 10.

3. Ova se Direktiva ne primjenjuje ako su dužnici:

(a) društva za osiguranje ili društva za reosiguranje kako su definirana u članku 13. točkama 1. i 4. Direktive 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([21]);

(b) kreditne institucije kako su definirane u članku 4. stavku 1. točki 1. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ([22]);

(c) investicijska društva ili subjekti za zajednička ulaganja kako su definirani u članku 4. stavku 1. točkama 2. i 7. Uredbe (EU) br. 575/2013;

(d) središnje druge ugovorne strane kako su definirane u članku 2. točki 1. Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ([23]);

(e) središnji depozitoriji vrijednosnih papira kako su definirani u članku 2. stavku 1. točki 1. Uredbe (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ([24]);

(f) ostale financijske institucije i subjekti navedeni u članku 1. stavku 1. prvom podstavku Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([25]);

(g) javna tijela kako su definirana nacionalnim pravom;

(h) fizičke osobe koje nisu poduzetnici.

4. Države članice mogu iz područja primjene ove Direktive isključiti dužnike koji su financijski subjekti, osim onih iz stavka 3., koji pružaju financijske usluge koje podliježu posebnim aranžmanima na temelju kojih nacionalna nadzorna ili sanacijska tijela imaju široke ovlasti intervencije usporedive s ovlastima u odnosu na financijske subjekte iz stavka 3. Države članice Komisiji dostavljaju te posebne aranžmane.

5. Glave IV. i VI. primjenjuju se na dužnike koji su pravne osobe.

6. Države članice mogu odlučiti primjenjivati glavu VI. ove Direktive samo na dužnike koji su velika poduzeća u smislu članka 3. stavka 4. Direktive 2013/34/EU.

([21]) Direktiva 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II) (SL L 335, 17.12.2009., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/138/oj).

([22]) Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj).

([23]) Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/648/oj).

([24]) Uredba (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o poboljšanju namire vrijednosnih papira u Europskoj uniji i o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira te izmjeni direktiva 98/26/EZ i 2014/65/EU te Uredbe (EU) br. 236/2012 (SL L 257, 28.8.2014., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/909/oj).

([25]) Direktiva 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive Vijeća 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU te uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 173, 12.6.2014., str. 190., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/59/oj).

*Članak 2.*

**Definicije**

1. Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

(a) „upravitelj u slučaju nesolventnosti” znači osoba ili tijelo s jednom ili više funkcija navedenih u članku 2. točki 5. Uredbe (EU) 2015/848 i članku 2. stavku 1. točki 12. Direktive (EU) 2019/1023;

(b) „sud” znači sudbeno tijelo države članice;

(c) „registri bankovnih računa” znači centralizirani automatizirani mehanizmi, kao što su središnji registri ili središnji elektronički sustavi za dohvat podataka, uspostavljeni u skladu s člankom 16. stavkom 1. Direktive (EU) 2024/1640;

(d) „središnji registri stvarnog vlasništva” znači nacionalni središnji registri u kojima se čuvaju informacije o stvarnom vlasništvu i sustavi međupovezivanja tih registara iz članka 10. Direktive (EU) 2024/1640;

(e) „informacije o bankovnim računima” znači informacije navedene u članku 16. stavku 3. Direktive (EU) 2024/1640;

(f) „pravna radnja” znači, za potrebe glave II., svako namjerno ljudsko ponašanje koje proizvodi pravne učinke;

(g) „dvostrano obvezni ugovor” znači ugovor između dužnika i jedne ili više drugih ugovornih strana na temelju kojeg te strane i dalje imaju obveze koje trebaju ispuniti u trenutku otvaranja postupka u slučaju nesolventnosti u fazi likvidacije na temelju glave IV., uz iznimku sporazuma o netiranju, uključujući sporazume o konačnom netiranju, na financijskim tržištima, energetskim tržištima i tržištima robe ako su takvi sporazumi izvršivi na temelju nacionalnog prava o nesolventnosti, ili financijskih ugovora;

(h) „test najboljeg interesa vjerovnikâ” znači test koji je zadovoljen ako nijedan vjerovnik u likvidaciji u kontekstu postupka *pre-pack* ne bi bio u nepovoljnijem položaju od onog u kojem bi bio da se u slučaju likvidacije po dijelovima primijenilo uobičajeno rangiranje prioriteta likvidacije ili, ako tako predviđaju države članice, u slučaju sljedećega najboljeg alternativnog scenarija;

(i) „privremeno financiranje” znači svaka nova financijska pomoć koju pruža postojeći ili novi vjerovnik, koja minimalno uključuje financijsku pomoć tijekom postupka *pre-pack* i koja je opravdano i hitno potrebna kako bi dužnikovo poduzeće ili dio tog poduzeća nastavio s radom, ili kako bi se očuvala ili povećala vrijednost tog poduzeća;

(j) „odbor vjerovnika” znači predstavničko tijelo vjerovnika na temelju glave VI.;

(k) „postupak *pre-pack*” znači postupak koji se sastoji od pripremne faze i faze likvidacije i koji omogućuje prodaju cijelog ili dijela dužnikova poduzeća uz pretpostavku vremenske neograničenosti poslovanja najboljem ponuditelju tijekom postupka u slučaju nesolventnosti:

(l) „pripremna faza” znači faza postupka *pre-pack* čiji je cilj pronalaženje odgovarajućeg kupca za dužnikovo poduzeće ili dio tog poduzeća;

(m) „faza likvidacije” znači faza postupka *pre-pack* čiji je cilj odobravanje i izvršenje prodaje dužnikova poduzeća ili dijela tog poduzeća te raspodjela ostvarenog prihoda vjerovnicima.

2. Za potrebe ove Direktive pojmovi „nesolventnost” i „direktori” tumače se kako su definirani u nacionalnom pravu.

*Članak 3.*

**Strana koja je blisko povezana s dužnikom**

1. Za potrebe glave II. strane koje su blisko povezane s dužnikom uključuju:

(a) ako je dužnik fizička osoba:

i. bračnog druga ili partnera dužnika;

ii. dužnikove pretke, potomke i braću i sestre ili pretke i braću i sestre bračnog druga ili partnera dužnika te bračne drugove ili partnere tih osoba;

iii. osobe koje žive u kućanstvu dužnika;

iv. osobe s pristupom informacijama o poslovima dužnika koje nisu javne i koje mogu kontrolirati poslovanje dužnika, među ostalim ako rade za dužnika na temelju ugovora o radu ili su u radnom odnosu s dužnikom;

v. pravne subjekte u kojima je dužnik ili jedna od osoba iz podtočaka od i. do iv. član upravnih, upravljačkih ili nadzornih tijela; ili

vi. pravne subjekte u kojima dužnik ili jedna od osoba iz podtočaka od i. do iv. obavljaju dužnosti koje omogućuju pristup informacijama o poslovima dužnika koje nisu javne;

(b) ako je dužnik pravni subjekt:

i. sve članove upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela dužnika;

ii. nositelje udjela s kontrolnim udjelom u dužniku;

iii. osobe koje obavljaju funkcije slične onima koje obavljaju osobe iz podtočke i.;

iv. osobe koje su u skladu s točkom (a) blisko povezane s osobama navedenima u podtočkama i., ii. i iii. ove točke.

2. Za potrebe glave IV. strane koje su blisko povezane s dužnikom uključuju osobe navedene u stavku 1. i sve druge osobe, uključujući pravne osobe, s povlaštenim pristupom informacijama o poslovima dužnika koje nisu javne.

3. O tome je li strana blisko povezana s dužnikom odlučuje se uzimajući u obzir:

(a) za potrebe glave II., dan poduzimanja pravne radnje koja je predmet tužbe radi pobijanja dužnikovih radnji ili razdoblje od tri mjeseca prije poduzimanja te pravne radnje;

(b) za potrebe glave IV., dan na koji započinje faza likvidacije postupka *pre-pack* ili razdoblje od barem šest mjeseci prije početka faze likvidacije.

Stavak 1. i stavak 3. točka (a) ovog članka primjenjuju se *mutatis mutandis* na osobe blisko povezane sa stranama koje su imale koristi od ništave, pobojne ili neizvršive pravne radnje iz članka 12. stavka 2. drugog podstavka.

*Članak 4.*

**Nacionalno pravo i minimalno usklađivanje**

1. Ne dovodeći u pitanje članak 10. stavak 3. države članice mogu donijeti ili zadržati propise kojima se predviđa veća razina zaštite vjerovnika od one predviđene glavama II. i V.

2. Države članice mogu donijeti ili zadržati propise koji se odnose na osnivanje, funkcioniranje, zadaće i članove odborâ vjerovnika kojima se predviđa veće sudjelovanje vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti od onoga predviđenoga u glavi VI.

3. Države članice mogu donijeti ili zadržati propise kojima se upraviteljima u slučaju nesolventnosti olakšava da informacijama o bankovnim računima koje se čuvaju u njihovim registrima bankovnih računa, informacijama o stvarnom vlasništvu te nacionalnim registrima i bazama podataka pristupe u većoj mjeri nego što je predviđeno pravilima iz glave III.

4. Države članice osiguravaju da nesolventni poduzetnici ili druge fizičke osobe koje su kao nositelji udjela osobno odgovorne za dugove društva s neograničenom odgovornošću imaju pristup potpunom otpustu duga u skladu s Direktivom (EU) 2019/1023 čak i u slučajevima u kojima se u skladu s nacionalnim pravom ne može otvoriti postupak u slučaju nesolventnosti u odnosu na dužnika zbog toga što dužnik nema imovinu ili njegova imovina nije dovoljna za pokrivanje troškova postupka ili troškova povezanih s uključivanjem upravitelja u slučaju nesolventnosti.

5. Države članice mogu donijeti ili zadržati propise kojima se uspostavlja pojednostavnjeni likvidacijski postupak za mikropoduzeća.

*Članak 5.*

**Zaštita radnika**

Ovom se Direktivom ne dovode u pitanje pravo Unije i nacionalno pravo o pravima radnika u vezi s pitanjima koja su uređena ovom Direktivom, uključujući pravo Unije i nacionalno pravo o sudjelovanju predstavnika radnika i odgovarajuće mjere za obavješćivanje predstavnika radnika i savjetovanje s njima, a posebno:

(a) prava zajamčena direktivama 98/59/EZ, 2001/23/EZ i 2008/94/EZ;

(b) pravo na obavješćivanje i savjetovanje u skladu s direktivama 2002/14/EZ i 2009/38/EZ.

GLAVA II.

**TUŽBE RADI POBIJANJA DUŽNIKOVIH RADNJI**

*POGLAVLJE 1.*

***Opće odredbe***

*Članak 6.*

**Opći preduvjeti za tužbe radi pobijanja dužnikovih radnji**

Države članice osiguravaju da su pravne radnje koje su poduzete prije otvaranja postupka u slučaju nesolventnosti na štetu vjerovnika ništave, pobojne ili neizvršive pod uvjetima utvrđenima u poglavlju 2.

Države članice mogu predvidjeti da se pravna radnja, čiji su učinci uvjetovani njezinim upisom u javni registar, smatra poduzetom čim se ispune svi ostali zahtjevi za proizvodnju učinaka.

*POGLAVLJE 2.*

***Posebni uvjeti***

*Članak 7.*

**Pogodovanje**

1. Države članice osiguravaju da su štetne pravne radnje od kojih vjerovnici ili skupina vjerovnika ostvaruje korist namirenjem ili osiguranjem kolaterala ništave, pobojne ili neizvršive ako su poduzete:

(a) u roku od tri mjeseca prije podnošenja zahtjeva koji je doveo do otvaranja postupka u slučaju nesolventnosti ili, ako takav zahtjev nije podnesen, u roku od tri mjeseca prije datuma odluke o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti, pod uvjetom da dužnik nije bio u mogućnosti otplatiti svoje dugove po njihovu dospijeću u skladu s nacionalnim pravom; ili

(b) nakon podnošenja zahtjeva ili datuma odluke iz točke (a), a prije otvaranja postupka u slučaju nesolventnosti.

2. Ako je dospjela tražbina vjerovnika namirena ili osigurana na temelju dugovanja, države članice osiguravaju da su štetne pravne radnje ništave, pobojne ili neizvršive barem u sljedećim slučajevima:

(a) ispunjeni su uvjeti utvrđeni u stavku 1.; i

(b) taj je vjerovnik znao da dužnik nije mogao platiti svoje dugove po njihovu dospijeću u skladu s nacionalnim pravom, da je zahtjev za otvaranje postupka u slučaju nesolventnosti bio podnesen ili, ako takav zahtjev nije bio podnesen, da je bila donesena odluka o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti.

Za potrebe prvog podstavka točke (b), takvo se znanje pretpostavlja ako je vjerovnik bio strana blisko povezana s dužnikom. Ta je pretpostavka oboriva.

3. Stavci 1. i 2. ne primjenjuju se na sljedeće pravne radnje:

(a) pravne radnje koje se provode izravno u zamjenu za pravednu naknadu u korist dužnikove imovine;

(b) plaćanja po mjenicama ili čekovima ako su pravom kojim su uređeni mjenice ili čekovi zabranjene tražbine primatelja koje proizlaze iz mjenice ili čeka prema drugim mjeničnim ili čekovnim dužnicima, kao što su indosant, trasant ili trasat, ako primatelj odbije dužnikovo plaćanje;

(c) pravne radnje koje ne podliježu tužbama radi pobijanja dužnikovih radnji u skladu s Direktivom 98/26/EZ i Direktivom 2002/47/EZ;

(d) ako je relevantno, u skladu s nacionalnim pravom, pravne radnje čija je svrha namiriti ili osigurati kolateral za tražbine tijela socijalne sigurnosti;

(e) sklapanje sporazuma o netiranju, među ostalim sporazuma o konačnom netiranju, na financijskim tržištima, energetskim tržištima ili drugim tržištima robe, kao i poduzimanje pravnih radnji kojima se podupire funkcioniranje takvih sporazuma.

Za potrebe prvog podstavka točke (b), države članice osiguravaju da iznos isplaćen po mjenici ili čeku namiruje posljednji indosant ili, ako je potonji indosirao mjenicu za račun treće strane, ta strana ako su posljednji indosant ili treća strana znali da dužnik nije mogao platiti svoje dugove po njihovu dospijeću u skladu s nacionalnim pravom ili da je zahtjev za otvaranje postupka u slučaju nesolventnosti bio podnesen u trenutku ili nakon indosiranja. Takvo se znanje pretpostavlja ako je posljednji indosant ili treća strana bila strana blisko povezana s dužnikom. Ta je pretpostavka oboriva.

*Članak 8.*

**Pravne radnje u zamjenu za nikakvu ili očigledno nedostatnu naknadu**

1. Države članice osiguravaju da su, ako se pravne radnje dužnika provode u zamjenu za nikakvu ili očigledno nedostatnu naknadu, te pravne radnje ništave, pobojne ili neizvršive ako su poduzete:

(a) u razdoblju od 12 mjeseci prije podnošenja zahtjeva koji je doveo do otvaranja postupka u slučaju nesolventnosti ili, ako takav zahtjev nije podnesen, u razdoblju od 12 mjeseci prije datuma odluke o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti; ili

(b) nakon podnošenja zahtjeva ili datuma odluke iz točke (a), a prije otvaranja postupka u slučaju nesolventnosti.

2. Stavak 1. ne primjenjuje se na darove i donacije simbolične vrijednosti.

*Članak 9.*

**Pravne radnje namjerno poduzete na štetu vjerovnikâ**

Države članice osiguravaju da su pravne radnje kojima je dužnik namjerno prouzročio štetu vjerovnicima ništave, pobojne ili neizvršive ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta:

(a) te su radnje poduzete u roku od dvije godine prije podnošenja zahtjeva koji je doveo do otvaranja postupka u slučaju nesolventnosti ili, ako takav zahtjev nije podnesen, u roku od dvije godine prije datuma odluke o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti, ili nakon datuma podnošenja takvog zahtjeva ili datuma takve odluke, a prije otvaranja postupka u slučaju nesolventnosti;

(b) druga strana u pravnoj radnji znala je za namjeru dužnika da nanese štetu vjerovnicima.

Za potrebe prvog stavka točke (b), takvo se znanje pretpostavlja ako je druga strana u pravnoj radnji bila strana blisko povezana s dužnikom. Ta je pretpostavka oboriva.

*POGLAVLJE 3.*

***Posljedice tužbi radi pobijanja dužnikovih radnji***

*Članak 10.*

**Opći uvjeti**

1. Države članice osiguravaju da se za namirenje iz dotične nesolvencijske mase nije moguće pozvati na tražbine, prava ili obveze koji proizlaze iz pravnih radnji koje su ništave ili neizvršive ili su pobijene na temelju poglavlja 2.

2. Države članice osiguravaju da je strana koja je ostvarila korist od ništave, pobijene ili neizvršive pravne radnje obvezna sama vratiti stvarnu korist ili isplatiti njezinu novčanu protuvrijednost.

Na činjenicu da imovinska korist koja proizlazi iz ništave, pobijene ili neizvršive pravne radnje više nije dostupna u imovini strane koja je ostvarila korist od te pravne radnje moguće je pozvati se samo ako ta strana nije bila upoznata s okolnostima na kojima se temelji tužba radi pobijanja dužnikovih radnji.

3. Države članice osiguravaju da rok zastare za sve tražbine prema drugoj strani koje proizlaze iz ništave, pobojne ili neizvršive pravne radnje bude najviše tri godine od datuma otvaranja postupka u slučaju nesolventnosti. Države članice mogu predvidjeti da se rok zastare računa od datuma na koji je upravitelj u slučaju nesolventnosti saznao za činjenice koje su dovele do tražbine prema drugoj strani.

Ovom se Direktivom ne dovodi u pitanje nacionalno pravo kojim se uređuje suspenzija ili prekid roka zastare iz prvog podstavka.

4. Države članice osiguravaju da se tražbina za povrat točne ostvarene koristi ili za isplatu njezine novčane protuvrijednosti na temelju stavka 2. može prenijeti na vjerovnika ili treću stranu.

5. Države članice osiguravaju da strana koja je obvezna sama vratiti stvarnu korist ili isplatiti njezinu novčanu protuvrijednost na temelju stavka 2. ne može prebiti tu obvezu tražbinama koje bi inače trebala potraživati u postupku u slučaju nesolventnosti.

6. Ovim se člankom ne dovode u pitanje tužbe podnesene na temelju građanskog i trgovačkog prava za naknadu štete koju su vjerovnici pretrpjeli zbog pravne radnje koja je ništava, pobojna ili neizvršiva.

*Članak 11.*

**Posljedice za stranu koja je imala koristi od ništave, pobojne ili neizvršive pravne radnje**

1. Ako i u mjeri u kojoj strana koja je imala koristi od ništave, pobojne ili neizvršive pravne radnje sama vrati stvarnu korist ili isplati njezinu novčanu protuvrijednost u skladu s člankom 10., države članice osiguravaju da se sve tražbine te strane koje su namirene tom pravnom radnjom obnove u skladu s nacionalnim pravom.

2. Države članice osiguravaju da se svaka protučinidba strane koja je imala koristi od ništave, pobojne ili neizvršive pravne radnje nakon činidbe dužnika prema toj pravnoj radnji ili u trenutačnoj zamjeni za tu činidbu, nadoknađuje iz nesolvencijske mase u mjeri u kojoj je korist ostvarena kao protučinidba i dalje dostupna u nesolvencijskoj masi u obliku u kojem se može razlikovati od ostatka nesolvencijske mase ili u mjeri u kojoj je nesolvencijska masa i dalje obogaćena vrijednošću te protučinidbe.

U slučajevima koji nisu obuhvaćeni prvim podstavkom strana koja je imala koristi od ništave, pobojne ili neizvršive pravne radnje može podnijeti zahtjev za naknadu protučinidbe.

*Članak 12.*

**Odgovornost trećih strana**

1. Države članice osiguravaju da se članci 10. i 11. primjenjuju na svakog nasljednika ili drugog univerzalnog sljednika strane koja je imala koristi od ništave, pobojne ili neizvršive pravne radnje.

Opseg odgovornosti nasljednikâ uređuje se nacionalnim pravom.

2. Države članice osiguravaju da se članak 10. primjenjuje na svakog pojedinačnog sljednika druge strane u ništavoj, pobojnoj ili neizvršivoj pravnoj radnji ako je sljednik poznavao okolnosti na kojima se temelji tužba radi pobijanja dužnikovih radnji.

Ako je pojedinačni sljednik strana koja je blisko povezana sa stranom koja je imala koristi od ništave, pobojne ili neizvršive pravne radnje, pretpostavlja se znanje iz prvog podstavka. Ta je pretpostavka oboriva.

*Članak 13.*

**Odnos prema drugim instrumentima**

Ovom se glavom ne dovode u pitanje direktive 98/26/EZ, 2002/47/EZ i (EU) 2019/1023.

Ako tijekom postupka preventivnog restrukturiranja na temelju Direktive (EU) 2019/1023 dužnik više ne može otplatiti svoje dugove po njihovu dospijeću i ako se zadrže prednosti zastoja u skladu s člankom 7. stavkom 3. te direktive, države članice mogu predvidjeti da, u pogledu pravnih radnji provedenih tijekom zastoja, činjenica da je neka strana znala da dužnik nije mogao otplatiti svoje dugove po njihovu dospijeću u skladu s nacionalnim pravom ne dovodi do tužbi radi pobijanja dužnikovih radnji na temelju članka 7. stavka 2. ove Direktive.

GLAVA III.

**PRAĆENJE IMOVINE KOJA PRIPADA NESOLVENCIJSKOJ MASI**

*POGLAVLJE 1.*

***Pristup ovlaštenih sudova i upravnih tijela informacijama o bankovnim računima***

*Članak 14.*

**Ovlašteni sudovi i upravna tijela**

1. Svaka država članica imenuje sudove ili upravna tijela koja su ovlaštena za pristup njezinim nacionalnim registrima bankovnih računa i njihovo pretraživanje te sudove ili upravna tijela koja su ovlaštena za prekogranični pristup informacijama o bankovnim računima i njihovo pretraživanje u skladu s člankom 15. stavkom 2. („ovlašteni sudovi ili upravna tijela").

2. Svaka država članica obavješćuje Komisiju o svojim ovlaštenim sudovima ili upravnim tijelima do 22. travnja 2029. te bez nepotrebne odgode obavješćuje Komisiju o svim povezanim promjenama. Komisija takve obavijesti objavljuje u *Službenom listu Europske unije* i na europskom portalu e-pravosuđe.

*Članak 15.*

**Pristup ovlaštenih sudova i upravnih tijela informacijama o bankovnim računima i pretraživanja tih informacija**

1. Države članice osiguravaju da ovlašteni sudovi ili upravna tijela imaju ovlast izravno i odmah pristupiti informacijama o bankovnim računima i pretraživati ih ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) upravitelj u slučaju nesolventnosti imenovan u postupku u slučaju nesolventnosti koji je u tijeku, uključujući privremene postupke, traži informacije o bankovnim računima; i

(b) informacije o bankovnim računima potrebne su u svrhu utvrđivanja i praćenja imovine koja pripada nesolvencijskoj masi u postupku iz točke (a), kao i imovine koja je predmet tužbi radi pobijanja dužnikovih radnji.

2. U olakšavanju prekograničnog pristupa, države članice osiguravaju da ovlašteni sudovi ili upravna tijela imaju ovlast izravno i odmah pristupiti informacijama o bankovnim računima u drugim državama članicama i pretraživati ih putem sustava povezivanja registara bankovnih računa iz članka 16. stavka 6. Direktive (EU) 2024/1640 (BARIS) ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) upravitelj u slučaju nesolventnosti imenovan u postupku u slučaju nesolventnosti koji je u tijeku, uključujući privremene postupke, traži informacije o bankovnim računima u drugim državama članicama; i

(b) informacije o bankovnim računima potrebne su u svrhu utvrđivanja i praćenja imovine koja pripada nesolvencijskoj masi dužnika u postupku iz točke (a), kao i imovine koja je predmet tužbi radi pobijanja dužnikovih radnji.

3. Informacije uz one iz stavaka 1. i 2. ovog članka koje države članice smatraju ključnima i koje uvrštavaju u registre bankovnih računa na temelju članka 16. stavka 5. Direktive (EU) 2024/1640 nisu dostupne ovlaštenim sudovima ili upravnim tijelima te ih oni ne mogu pretraživati.

4. Države članice osiguravaju da ovlašteni sudovi ili upravna tijela ili drugi nadležni sudovi ili tijela provjeravaju jesu li ispunjeni uvjeti iz stavaka 1. i 2. Ako su ti uvjeti ispunjeni, države članice osiguravaju da ovlašteni sudovi ili upravna tijela relevantne informacije o bankovnim računima dobivene pristupanjem informacijama o bankovnim računima i njihovim pretraživanjem na temelju stavaka 1. i 2. dostave upravitelju u slučaju nesolventnosti koji ih je zatražio.

5. Pristupom i pretraživanjem na temelju stavaka 1. i 2. ne dovode se u pitanje nacionalne postupovne zaštitne mjere te pravila Unije i nacionalna pravila o zaštiti osobnih podataka. Države članice osiguravaju da se informacije o bankovnim računima dobivene na temelju stavaka 1. i 2. obrađuju samo u svrhe za koje su dobivene, uključujući slučajeve u kojima ih obrađuju upravitelji u slučaju nesolventnosti.

6. Države članice osiguravaju da upravitelji u slučaju nesolventnosti pri obradi informacija o bankovnim računima dobivenih na temelju stavaka 1. i 2. imaju uspostavljene relevantne interne postupke za odgovarajuće upravljanje povjerljivim informacijama.

7. Za potrebe stavaka 1. i 2. pristup informacijama o bankovnim računima i njihovo pretraživanje smatraju se izravnima i trenutačnima, među ostalim, ako nacionalna tijela koja upravljaju registrima bankovnih računa žurno šalju informacije o bankovnom računu ovlaštenim sudovima ili upravnim tijelima putem automatiziranog mehanizma, pod uvjetom da nikakve posredničke institucije ne mogu utjecati na zatražene podatke ili informacije koje treba pružiti.

*Članak 16.*

**Uvjeti za pristup ovlaštenih sudova i upravnih tijela informacijama o bankovnim računima i pretraživanja tih informacija**

1. Države članice osiguravaju da pristup informacijama o bankovnim računima i njihovo pretraživanje u skladu s člankom 15. samo na pojedinačnoj osnovi obavlja osoblje svakog ovlaštenog suda ili upravnog tijela koje je posebno imenovano i ovlašteno za obavljanje tih zadaća.

2. Države članice osiguravaju:

(a) da osoblje iz stavka 1. održava visoke profesionalne standarde povjerljivosti i zaštite podataka, da je visokog integriteta i da ima odgovarajuće vještine;

(b) da su uspostavljene tehničke i organizacijske mjere radi osiguravanja sigurnosti podataka u skladu s visokim tehnološkim standardima za potrebe izvršavanja, od strane ovlaštenih sudova i upravnih tijela, ovlasti pristupa informacijama o bankovnim računima i njihova pretraživanja, u skladu s člankom 15.

*Članak 17.*

**Praćenje pristupa ovlaštenih sudova i upravnih tijela informacijama o bankovnim računima i pretraživanja tih informacija**

1. Države članice predviđaju da tijela koja upravljaju registrima bankovnih računa osiguravaju da se vode zapisi o svim slučajevima kada ovlašteni sud ili upravno tijelo pristupi informacijama o bankovnim računima ili ih pretražuje. Ti zapisi posebno sadržavaju sljedeće:

(a) referentni broj predmeta;

(b) datum i vrijeme upita ili pretraživanja;

(c) vrstu podataka upotrijebljenih za pokretanje upita ili pretraživanja;

(d) jedinstveni identifikator rezultata;

(e) naziv ovlaštenog suda ili upravnog tijela koji pristupaju registru bankovnih računa ili ga pretražuju;

(f) jedinstvenu korisničku oznaku člana osoblja ovlaštenog suda ili upravnog tijela koji je postavio upit i, ako je to primjenjivo, suca ili službenika koji je naložio upit ili pretraživanje i, ako je to dostupno, upravitelja u slučaju nesolventnosti koji je podnio zahtjev.

2. Tijela koja upravljaju registrima bankovnih računa redovito provjeravaju zapise iz stavka 1.

3. Zapisi iz stavka 1. upotrebljavaju se samo za praćenje usklađenosti s ovom Direktivom i s primjenjivim pravom Unije o zaštiti podataka. Ti se zapisi štite odgovarajućim mjerama za sprečavanje neovlaštenog pristupa i brišu se pet godina nakon izrade, osim ako su potrebni za postupke praćenja koji su u tijeku.

*POGLAVLJE 2.*

***Pristup upravitelja u slučaju nesolventnosti informacijama o stvarnom vlasništvu***

*Članak 18.*

**Pristup upravitelja u slučaju nesolventnosti informacijama o stvarnom vlasništvu**

Države članice osiguravaju da, u svrhu utvrđivanja i praćenja imovine relevantne za postupke u slučaju nesolventnosti za koje su imenovani, upravitelji u slučaju nesolventnosti imaju pravodoban pristup sljedećim informacijama o stvarnim vlasnicima pravnih subjekata i pravnih aranžmana koje se čuvaju u međupovezanim središnjim registrima informacija o stvarnom vlasništvu, i da je takav pristup osiguran bez prethodnog obavješćivanja dotičnog subjekta, aranžmana ili stvarnog vlasnika:

(a) imenu stvarnog vlasnika;

(b) mjesecu i godini rođenja stvarnog vlasnika;

(c) zemlji boravišta i državljanstvu ili državljanstvima stvarnog vlasnika;

(d) za stvarne vlasnike pravnih subjekata, prirodi i opsegu vlasničkog udjela koji drže;

(e) za stvarne vlasnike trustova osnovanih izričitom izjavom ili sličnih pravnih aranžmana, prirodi njihova stvarnog vlasništva.

*POGLAVLJE 3.*

***Pristup upravitelja u slučaju nesolventnosti nacionalnim registrima i bazama podataka***

*Članak 19.*

**Pristup upravitelja u slučaju nesolventnosti nacionalnim registrima i bazama podataka**

1. Države članice osiguravaju da upravitelji u slučaju nesolventnosti, bez obzira na državu članicu u kojoj su imenovani, imaju izravan i brz pristup informacijama potrebnima u svrhu utvrđivanja i praćenja imovine koja pripada nesolvencijskoj masi, kao i imovine koja je predmet tužbi radi pobijanja dužnikovih radnji, koje se čuvaju u postojećim nacionalnim registrima i bazama podataka navedenima u Prilogu, u skladu s uvjetima predviđenima nacionalnim pravom.

2. U pogledu pristupa nacionalnim registrima i bazama podataka navedenima u Prilogu, svaka država članica osigurava da upravitelji u slučaju nesolventnosti imenovani u drugim državama članicama ne podliježu materijalnim uvjetima pristupa koji su *de jure* ili *de facto* manje povoljni od onih koji se primjenjuju na upravitelje u slučaju nesolventnosti imenovane u toj državi članici.

3. Države članice obavješćuju Komisiju o postojećim nacionalnim registrima i bazama podataka kako su navedeni u Prilogu do 22. travnja 2029. te obavješćuju Komisiju o svim izmjenama tih popisa.

Komisija informacije o kojima su je obavijestile države članice na temelju prvog podstavka objavljuje u *Službenom listu Europske unije* i na europskom portalu e-pravosuđe.

*POGLAVLJE 4.*

***Pristup sudovima za upravitelje u slučaju nesolventnosti iz drugih država članica***

*Članak 20.*

**Pristup sudovima za upravitelje u slučaju nesolventnosti iz drugih država članica**

U pogledu prava na pokretanje postupka ili prava na obraćanje sudovima ili tijelima radi potraživanja imovine u ime nesolvencijske mase, svaka država članica osigurava da upravitelji u slučaju nesolventnosti imenovani u drugim državama članicama ne podliježu uvjetima koji su manje povoljni od onih koji se primjenjuju na upravitelje u slučaju nesolventnosti imenovane u toj državi članici.

GLAVA IV.

**POSTUPAK PRE-PACK**

*POGLAVLJE 1.*

***Opće odredbe***

*Članak 21.*

**Postupak pre-pack**

1. Države članice osiguravaju da su postupci *pre-pack* dostupni barem dužnicima koji će vjerojatno postati nesolventni u skladu s nacionalnim pravom.

Države članice mogu predvidjeti da se pripremna faza ne može pokrenuti ako dužnik ne može plaćati svoje dugove po njihovu dospijeću u skladu s nacionalnim pravom.

2. Postupak *pre-pack* može, na temelju nacionalnog prava, biti zaseban postupak ili dio postojećeg postupka u slučaju nesolventnosti.

3. Države članice osiguravaju da dužnici koji ulaze u postupak *pre-pack* i dalje zadržavaju potpunu ili barem djelomičnu kontrolu nad svojom imovinom i svakodnevnim poslovanjem poduzeća tijekom pripremne faze.

4. Nacionalno pravo primjenjuje se na pitanja koja nisu uređena ovom glavom, uključujući redoslijed tražbina, raspodjelu prihoda, odgovornosti dužnika i dužnikovih direktora, naknadu upravitelju u slučaju nesolventnosti te prirodu, opseg i oblik sudjelovanja vjerovnika, osim, ako je to primjenjivo, u pogledu odobrenja prodaje.

*Članak 22.*

**Povezanost s drugim pravnim aktima Unije**

1. Faza likvidacije provodi se putem postupka u slučaju nesolventnosti koji nije postupak preventivnog restrukturiranja.

U državama članicama u kojima se primjenjuje Uredba (EU) 2015/848, faza likvidacije provodi se putem postupka u slučaju nesolventnosti iz Priloga A Uredbi (EU) 2015/848 koji nije postupak preventivnog restrukturiranja.

2. Ovom Direktivom ne dovode se u pitanje Direktiva 2001/23/EZ i nacionalna pravila za njezinu provedbu.

Za potrebe članka 5. stavka 1. Direktive 2001/23/EZ, kada se odvija u postupku koji bi mogao završiti likvidacijom dužnika, faza likvidacije smatra se stečajnim postupkom ili bilo kojim sličnim postupkom u slučaju nesolventnosti pokrenutim s ciljem likvidacije imovine prenositelja pod nadzorom nadležnog javnog tijela.

*POGLAVLJE 2.*

***Pripremna faza***

*Članak 23.*

**Imenovanje nadzornika**

1. Države članice osiguravaju da, na inicijativu dužnika, pripremna faza počinje kada se imenuje nadzornik. Postupak imenovanja nadzornika utvrđuje se nacionalnim pravom.

2. Države članice osiguravaju da je nadzornik neovisan o dužniku i svim stranama koje su usko povezane s dužnikom. Države članice mogu predvidjeti dodatne zahtjeve u pogledu neovisnosti nadzornika od nositeljâ udjela ili vjerovnikâ.

3. Države članice osiguravaju da se nadzornikom mogu imenovati samo osobe koje ispunjavaju kriterije prihvatljivosti koji se primjenjuju na upravitelje u slučaju nesolventnosti u državi članici u kojoj se provodi postupak *pre-pack*.

*Članak 24.*

**Načela koja se primjenjuju na pripremnu fazu**

1. Države članice osiguravaju da postupak prodaje koji se provodi tijekom pripremne faze bude konkurentan, transparentan i pravedan te da zadovoljava tržišne standarde.

2. Države članice osiguravaju da nadzornik, ako je potrebno uz pomoć dužnika:

(a) obrazloži zašto smatra da su zahtjevi na temelju stavka 1. ispunjeni;

(b) preporuči najboljeg ponuditelja kao stjecatelja dužnikova poduzeća ili njegova dijela u postupku *pre-pack*, u skladu s člankom 33.;

(c) dostavi izjavu da, na temelju njegove procjene, najbolja ponuda ne predstavlja povredu testa najboljeg interesa vjerovnika.

Nadzornik u pisanom obliku dokumentira svaki korak postupka prodaje i o tome izvješćuje. Ti se dokumenti i izvješća stavljaju na raspolaganje u digitalnom obliku i pravodobno. Države članice osiguravaju da nadzornik podliježe istim zahtjevima povjerljivosti kao i upravitelj u slučaju nesolventnosti.

3. Države članice mogu predvidjeti da se javna dražba provodi u skladu s člankom 29. stavkom 3. kako bi se osiguralo postizanje pravedne tržišne cijene. Države članice mogu predvidjeti da se takva javna dražba provodi osobito u situacijama u kojima jedan ili više vjerovnika dokažu da postoji opravdana sumnja u to da najbolja ponuda koju je preporučio nadzornik odražava pravednu tržišnu cijenu. Ako se provodi takva javna dražba, države članice mogu predvidjeti da se obveze iz stavka 1. i stavka 2. točke (a) ne primjenjuju na nadzornika.

4. Države članice mogu predvidjeti da se stavak 1. i stavak 2. točka (a) ne primjenjuju ako vjerovnici, u skladu s nacionalnim pravom, odobre preporuku iz stavka 2. točke (b).

5. Države članice osiguravaju sljedeće:

(a) ako ne uslijedi naknadna faza likvidacije, nadzornik prima naknadu od dužnika;

(b) ako uslijedi faza likvidacije, naknada nadzorniku pokriva se iz nesolvencijske mase.

*Članak 25.*

**Zastoj pojedinačnih radnji ovrhe**

Države članice osiguravaju da tijekom pripremne faze, ako je dužnik u situaciji vjerojatnosti nesolventnosti ili je nesolventan u skladu s nacionalnim pravom, dužnik može iskoristiti zastoj pojedinačnih radnji ovrhe u skladu s člancima 6. i 7. Direktive (EU) 2019/1023, u pripremnoj fazi ili u kontekstu druge vrste postupka u slučaju nesolventnosti u kojem dužnik zadržava potpunu ili barem djelomičnu kontrolu nad svojom imovinom i svakodnevnim poslovanjem te u kojem se prodaja dužnikova poduzeća, ili njegova dijela, kao društva koje trajno posluje može nastaviti i zaključiti.

*Članak 26.*

**Suspenzija otvaranja faze likvidacije**

Države članice mogu predvidjeti da se, kada vjerovnik podnese zahtjev za otvaranje postupka u slučaju nesolventnosti tijekom pripremne faze, otvaranje faze likvidacije može suspendirati ako, uzimajući u obzir okolnosti slučaja, otvaranje faze likvidacije ne bi bilo u općem interesu vjerovnika.

*Članak 27.*

**Završetak pripremne faze**

1. Države članice predviđaju da pripremna faza bude vremenski ograničena.

2. Države članice mogu predvidjeti da se pripremna faza može završiti ako:

(a) dužnik ne pruži potrebnu pomoć u skladu s člankom 24. stavkom 2.;

(b) dužnik ne postupa s dužnom pažnjom tijekom pripremne faze; ili

(c) nije razumno očekivati da će pripremna faza biti uspješna.

*POGLAVLJE 3.*

***Faza likvidacije***

*Članak 28.*

**Faza likvidacije**

Države članice osiguravaju da faza likvidacije započinje donošenjem odluke o otvaranju postupka u slučaju nesolventnosti iz članka 22. stavka 1., u skladu s nacionalnim pravom.

*Članak 29.*

**Načela koja se primjenjuju na fazu likvidacije**

1. Države članice osiguravaju da nakon otvaranja faze likvidacije sud ili nadležno tijelo odobri prodaju dužnikova poduzeća ili njegova dijela u barem jednom od sljedećih slučajeva:

(a) stjecatelja je predložio nadzornik, pod uvjetom da je nadzornik izdao mišljenje kojim se potvrđuje da je postupak prodaje koji je proveden tijekom pripremne faze u skladu sa zahtjevima iz članka 24. stavka 1., a sud ili nadležno tijelo ocijenili su da su zahtjevi na temelju članka 24. stavaka 1. i 2. ispunjeni;

(b) stjecatelja se odabire na javnoj dražbi ako države članice predvide takvu dražbu u skladu sa stavkom 3. ovog članka; ili

(c) prodaju stjecatelju odobravaju vjerovnici kako je navedeno u članku 24. stavku 4.

2. Države članice mogu predvidjeti da prodaju dužnikova poduzeća ili njegova dijela na temelju stavka 1. točke (c) odobravaju vjerovnici bez odobrenja suda ili nadležnog tijela ako je, na temelju nacionalnog prava, za prodaju dužnikova poduzeća ili njegova dijela potrebna suglasnost vjerovnika.

3. Javna dražba iz članka 24. stavka 3. ne traje dulje od tri mjeseca.

Ponuda koju je odabrao nadzornik upotrebljava se kao početna ponuda na javnoj dražbi.

Države članice osiguravaju da su zaštitne mjere odobrene ponuditelju početne ponude u pripremnoj fazi primjerene i razmjerne.

4. Države članice predviđaju da sud ili nadležno tijelo mogu odlučiti da se provede procjena vrijednosti poduzeća dužnika kao društva koje trajno posluje na temelju toga da najbolja ponuda možda ne zadovoljava test najboljeg interesa vjerovnika.

Ako je na temelju nacionalnog prava za prodaju dužnikova poduzeća ili njegova dijela potrebna suglasnost vjerovnika, države članice mogu predvidjeti da odluku iz prvog podstavka mogu donijeti vjerovnici bez sudjelovanja suda ili nadležnog tijela.

*Članak 30.*

**Prijenos ili raskid dvostrano obveznih ugovora**

1. Države članice osiguravaju da se stjecatelju dužnikova poduzeća ili njegova dijela prenesu dvostrano obvezni ugovori koji su potrebni za nastavak poslovanja tog poduzeća i čija bi suspenzija dovela do zastoja u poslovanju. Za prijenos nije potrebna suglasnost dužnikove druge ugovorne strane ili drugih ugovornih strana.

Prvi se podstavak ne primjenjuje ako je stjecatelj dužnikova poduzeća ili njegova dijela konkurent dužnikovoj drugoj ugovornoj strani ili drugim ugovornim stranama.

2. Države članice mogu predvidjeti da je potrebna suglasnost dužnikove druge ugovorne strane ili dužnikovih drugih ugovornih strana, ovisno o vrsti ugovora, prirodi strana ili interesima poduzeća.

3. Ne dovodeći u pitanje druga prava raskida, države članice mogu predvidjeti da druga ugovorna strana ili druge ugovorne strane mogu raskinuti dvostrano obvezne ugovore prenesene na temelju stavka 1. uz otkazni rok od najmanje tri mjeseca od prijenosa, pod uvjetom da bi prijenos ugovora nepravedno naštetio drugoj ugovornoj strani ili drugim ugovornim stranama.

4. Države članice mogu predvidjeti da se dvostrano obvezni ugovori koji se odnose na licencije za prava intelektualnog i industrijskog vlasništva, u kojima je dužnik davatelj licencije, ne raskidaju bez suglasnosti stjecatelja licencije.

*Članak 31.*

**Dugovi i obveze poduzeća stečenog postupkom pre-pack**

1. Ne dovodeći u pitanje članak 30. i članak 38. stavke 1. i 2., kao ni obveze koje proizlaze iz radnih odnosa koje zahvaća prodaja poduzeća ili njegova dijela, države članice osiguravaju da stjecatelj stekne dužnikovo poduzeće ili njegov dio bez dugova i obveza, osim ako stjecatelj izričito pristane snositi dugove i obveze tog poduzeća ili njegova dijela.

2. Stavkom 1. ne dovode se u pitanje nacionalni propisi kojima se predviđa da se ponašanje dužnika uzima u obzir pri procjeni stjecateljeve odgovornosti za štetu ako se to postupanje može pripisati stjecatelju na temelju primjenjivog prava.

*Članak 32.*

**Suspenzivni učinak žalbi**

Države članice mogu predvidjeti da, ako se nacionalnim pravom predviđaju žalbe protiv odluka suda ili nadležnog tijela koje se odnose na odobrenje ili izvršenje prodaje dužnikova poduzeća ili njegova dijela, takve žalbe nemaju suspenzivan učinak osim ako su poduzete odgovarajuće mjere za pokrivanje bilo kakve štete koja bi mogla biti prouzročena neopravdanim zastojem izvršenja prodaje, kao što je zahtjev da podnositelj žalbe da osiguranje ili bude odgovoran za takvu štetu.

*POGLAVLJE 4.*

***Zajedničke odredbe***

*Članak 33.*

**Kriteriji za odabir najbolje ponude**

Države članice određuju kriterije za odabir najbolje ponude u postupku *pre-pack*. Države članice osiguravaju da su ti kriteriji isti kao kriteriji za odabir među konkurentnim ponudama u postupku u slučaju nesolventnosti.

Države članice mogu uključiti očuvanje radnih mjesta u kriterije iz prvog stavka.

*Članak 34.*

**Građanskopravna odgovornost nadzornika i upravitelja u slučaju nesolventnosti**

Države članice osiguravaju da su nadzornici i upravitelji u slučaju nesolventnosti odgovorni za štetu koja se nanese vjerovnicima ako namjerno ili iz nepažnje ne ispune svoje obveze na temelju ove glave.

*Članak 35.*

**Strane u postupku prodaje koje su blisko povezane s dužnikom**

1. Države članice osiguravaju da strane koje su blisko povezane s dužnikom ispunjavaju uvjete za stjecanje dužnikova poduzeća ili njegova dijela ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) strane koje su blisko povezane s dužnikom nadzorniku u svojoj ponudi otkriju svoj odnos s dužnikom;

(b) strane osim onih iz točke (a) prime odgovarajuće informacije o postojanju strana koje su blisko povezane s dužnikom i o njihovu odnosu s dužnikom;

(c) u slučaju predviđenom u članku 29. stavku 1. točki (a) provodi se procjena vrijednosti poduzeća kao društva koje trajno posluje za potrebe izjave nadzornika iz članka 24. stavka 2. točke (c);

(d) stranama koje nisu blisko povezane s dužnikom daje se dovoljno vremena za podnošenje ponude.

Države članice predviđaju da, ako se dokaže da strana koja je blisko povezana s dužnikom nije ispunila uvjete iz prvog podstavka točke (a), sud ili nadležno tijelo može opozvati koristi iz članka 31. stavka 1.

2. Ako se ponuda koju je podnijela strana koja je blisko povezana s dužnikom smatra najboljom ponudom, države članice mogu uvesti dodatne zaštitne mjere za odobrenje i izvršenje prodaje dužnikova poduzeća ili njegova dijela.

*Članak 36.*

**Privremeno financiranje**

1. Ako je potrebno privremeno financiranje, države članice osiguravaju sljedeće:

(a) privremeno financiranje nije proglašeno ništavim, pobojnim ili neizvršivim; i

(b) davatelji privremenog financiranja ne snose građanskopravnu, administrativnu ili kaznenu odgovornost na temelju toga što se takvim financiranjem nanosi šteta vjerovnicima, osim ako su nacionalnim pravom utvrđeni drugi dodatni razlozi za takvu odgovornost.

2. Države članice mogu predvidjeti da davatelji novog ili privremenog financiranja imaju pravo na prioritetno primanje uplata u kontekstu naknadnih postupaka u slučaju nesolventnosti u odnosu na druge vjerovnike koji bi inače imali nadređene ili jednakovrijedne tražbine.

3. Ovisno o isplatnom redu tražbina nastalih tijekom postupka u slučaju nesolventnosti, države članice mogu predvidjeti sljedeće:

(a) založna prava nad prihodima od prodaje mogu se odobriti davateljima privremenog financiranja kako bi se osigurala njihova otplata; i

(b) privremeno financiranje, ako ga pružaju zainteresirani ponuditelji, može se prebiti iznosom koji će se isplatiti na temelju prihvaćene ponude.

4. Države članice mogu predvidjeti da se stavak 1. primjenjuje samo na privremeno financiranje koje je bilo predmet *ex ante* kontrole.

*Članak 37.*

**Prava prvokupa i davanje ponuda utemeljenih na tražbinama**

1. Ne dovodeći u pitanje članak 38. stavak 1., države članice osiguravaju da ponuditeljima nije dodijeljeno pravo prvokupa. Države članice mogu predvidjeti da se zadrže zakonska prava prvokupa na koje ne utječe nesolventnost dužnika i da ona budu izvršiva.

2. Države članice osiguravaju da, ako založna prava opterećuju poduzeće koje je predmet postupka *pre-pack*, vjerovnici koji su korisnici tih založnih prava mogu prebiti tražbine kupovnom cijenom samo do iznosa koji ne prelazi tržišnu vrijednost poduzeća.

*Članak 38.*

**Zaštita interesa vjerovnika**

1. Države članice osiguravaju da se založna prava ili drugi tereti brišu u okviru postupka *pre-pack* pod istim uvjetima koji bi se primjenjivali u postupku u slučaju nesolventnosti na temelju nacionalnog prava.

2. Države članice prema čijem je nacionalnom pravu brisanje založnog prava uvjetovano suglasnošću nositeljâ osiguranih tražbina u postupku u slučaju nesolventnosti mogu predvidjeti da takva suglasnost nije potrebna u okviru postupka *pre-pack*.

*Članak 39.*

**Učinak postupaka u području prava tržišnog natjecanja na odluku o trenutku podnošenja ili uspješan ishod ponude**

1. Države članice osiguravaju da, ako postoji znatan rizik od kašnjenja koje proizlazi iz postupka u području prava tržišnog natjecanja ili od negativne odluke tijela nadležnog za tržišno natjecanje u vezi s ponudom podnesenom tijekom pripremne faze, nadzornik ili dužnik poduzima odgovarajuće korake za podnošenje alternativnih ponuda.

2. Države članice osiguravaju da nadzornik može dobiti informacije o primjenjivim postupcima u području prava tržišnog natjecanja i ishodima takvih postupaka koji bi mogli utjecati na odluku o trenutku podnošenja ili uspješan ishod ponude, pod uvjetom da otkrivanje informacija od strane tijela nadležnog za tržišno natjecanje nije u suprotnosti s nacionalnim pravilima o zaštiti poslovnih tajni. U tom pogledu nadzornik podliježe obvezi povjerljivosti u skladu s nacionalnim pravom.

3. Države članice osiguravaju da se ponuda može zanemariti ako uključuje znatan rizik od kašnjenja iz stavka 1., pod uvjetom da se primjenjuju oba sljedeća uvjeta:

(a) ta ponuda nije jedina ponuda; i

(b) kašnjenje u zaključenju prodaje dotičnom ponuditelju dovelo bi do štete za dužnikovo poduzeće ili njegov dio.

GLAVA V.

**DUŽNOST DIREKTORA DA PODNESU ZAHTJEV ZA OTVARANJE POSTUPKA U SLUČAJU NESOLVENTNOSTI I NJIHOVA GRAĐANSKOPRAVNA ODGOVORNOST**

*Članak 40.*

**Dužnosti direktorâ**

1. Države članice osiguravaju da su direktori društva koje postane nesolventno u skladu s nacionalnim pravom dužni podnijeti zahtjev za otvaranje postupka u slučaju nesolventnosti, uz iznimku postupka preventivnog restrukturiranja.

U državama članicama u kojima se primjenjuje Uredba (EU) 2015/848 dužnost podnošenja zahtjeva za otvaranje postupka u slučaju nesolventnosti odnosi se na postupak utvrđen u Prilogu A toj uredbi, uz iznimku postupka preventivnog restrukturiranja.

2. Zahtjev iz stavka 1. podnosi se sudu ili tijelu nadležnom za postupak u slučaju nesolventnosti u roku od tri mjeseca nakon što su direktori saznali ili se razumno moglo očekivati da su saznali da je društvo nesolventno u skladu s nacionalnim pravom.

*Članak 41.*

**Neprimjenjivanje ili suspenzija dužnosti podnošenja zahtjeva za otvaranje postupka u slučaju nesolventnosti**

1. Države članice mogu predvidjeti da se dužnost iz članka 40. stavka 1. ne primjenjuje na direktore koji su fizičke osobe i koji su osobno odgovorni za sav dug društva.

2. Države članice mogu predvidjeti da se dužnost iz članka 40. stavka 1. može izvršiti obavješćivanjem javnosti o nesolventnosti društva putem obavijesti u javnom registru, prije isteka roka iz članka 40. stavka 2., kako bi se osiguralo da vjerovnici mogu zatražiti otvaranje postupka u slučaju nesolventnosti.

3. Države članice mogu predvidjeti suspenziju dužnosti iz članka 40. stavka 1. ako direktori poduzmu mjere čiji je cilj izbjeći štetu za vjerovnike nesolventnog društva i koje osiguravaju razinu zaštite vjerovnika jednakovrijednu onoj koja se pruža dužnošću iz članka 40. stavka 1.

*Članak 42.*

**Građanskopravna odgovornost direktorâ**

1. Države članice osiguravaju da su direktori nesolventnog društva odgovorni, u skladu s nacionalnim pravom, za štetu uzrokovanu vjerovnicima zbog neizvršavanja dužnosti iz članka 40.

2. Ako su države članice iskoristile mogućnost predviđenu člankom 41. stavkom 3., one osiguravaju da su direktori koji poduzimaju mjere iz tog članka odgovorni, u skladu s nacionalnim pravom, za štetu prouzročenu vjerovnicima koja inače ne bi bila prouzročena da je bilo zatraženo otvaranje postupka u slučaju nesolventnosti u skladu s člankom 40. stavkom 1.

3. Države članice mogu predvidjeti da je odgovornost iz stavka 2. ovog članka isključena ako i u mjeri u kojoj direktori mogu na temelju objektivnih okolnosti dokazati da bi se poduzetim mjerama vjerojatno osigurao jednakovrijedan ili bolji ishod za vjerovnike od onog koji se osigurava dužnošću iz članka 40. stavka 1.

*Članak 43.*

**Odnos prema drugim instrumentima**

Ovom se glavom ne dovodi u pitanje članak 7. Direktive (EU) 2019/1023.

GLAVA VI.

**ODBORI VJEROVNIKA**

*POGLAVLJE 1.*

***Osnivanje i članovi odborâ vjerovnika***

*Članak 44.*

**Osnivanje odborâ vjerovnika**

1. Države članice osiguravaju da se odbor vjerovnika osnuje nakon otvaranja postupka u slučaju nesolventnosti ako tako odluči ili to zatraži glavna skupština vjerovnika ili, ako nacionalnim pravom nije predviđena glavna skupština vjerovnika, ako to zatraže vjerovnici u skladu s nacionalnim pravom.

2. Države članice mogu predvidjeti da se odbor vjerovnika može osnovati prije otvaranja postupka u slučaju nesolventnosti u skladu s nacionalnim pravom.

Države članice osiguravaju da se o sastavu odbora vjerovnika odlučuje pri njegovu osnivanju.

3. Države članice mogu predvidjeti da se odbor vjerovnika ne osniva ako, zbog okolnosti povezanih s prirodom i opsegom dužnikova poduzeća, utvrde da bi teret njegova osnivanja nadmašio koristi. Države članice osiguravaju da su te okolnosti, koje mogu uključivati nisku ekonomsku važnost nesolvencijske mase, mali broj vjerovnika, malu veličinu dužnika ili negativan učinak na financijsku situaciju dužnika uzrokovan mogućim kašnjenjima u osnivanju odbora vjerovnika, jasno utvrđene u nacionalnom pravu.

*Članak 45.*

**Imenovanje i sastav odborâ vjerovnika**

1. Ako je odbor vjerovnika osnovan na temelju članka 44., države članice osiguravaju da se članovi odbora vjerovnika imenuju bez nepotrebne odgode na glavnoj skupštini vjerovnika ili odlukom suda.

2. Države članice osiguravaju da sastav odborâ vjerovnika pravedno odražava, u mjeri u kojoj je to moguće, različite interese vjerovnika.

Ako su među vjerovnicima i radnici, države članice osiguravaju da ti radnici ili njihovi predstavnici mogu biti imenovani u odbor vjerovnika, osim ako postoji barem još jedan jednakovrijedan mehanizam za zastupanje interesa radnika u postupku u slučaju nesolventnosti.

Države članice mogu predvidjeti da osobe i subjekti koji nisu vjerovnici također mogu biti imenovani u odbore vjerovnika.

3. Države članice mogu predvidjeti da prekogranični vjerovnici imaju pravo biti imenovani u odbore vjerovnika.

4. Države članice osiguravaju da, ako se nacionalnim pravom predviđaju žalbe, svaka zainteresirana strana definirana u skladu s nacionalnim pravom može pred sudom osporiti imenovanje jednog ili više članova odbora vjerovnika na temelju toga što imenovanje nije provedeno u skladu s primjenjivim pravom.

*Članak 46.*

**Razrješenje i zamjena članova**

1. Države članice utvrđuju pravila kojima se određuju razlozi i postupci za razrješenje i zamjenu članova odborâ vjerovnika. Tim se pravilima predviđa i situacija u kojoj članovi odbora vjerovnika podnose ostavku ili ne mogu obavljati svoje dužnosti.

2. Razlozi za razrješenje iz stavka 1. uključuju barem teško kršenje dužnosti u odnosu na interese vjerovnika koje je počinjeno namjerno ili iz krajnje nepažnje, kao što su situacije u kojima postoji sukob interesa.

*POGLAVLJE 2.*

***Metode rada i funkcija odborâ vjerovnika***

*Članak 47.*

**Metode rada odborâ vjerovnika**

1. Države članice utvrđuju pravila kojima se određuju sljedeći aspekti metoda rada odborâ vjerovnika:

(a) postupak glasovanja, uključujući pravo glas i potreban kvorum;

(b) sukobi interesa,

(c) povjerljivost informacija;

(d) vođenje evidencije o donesenim odlukama.

2. Države članice osiguravaju da odbori vjerovnika mogu dodatno odrediti svoje metode rada putem protokola, pod uvjetom da su takvi protokoli u skladu s pravilima utvrđenima u stavku 1. Takvi su protokoli dostupni barem sudu i upravitelju u slučaju nesolventnosti.

3. Države članice predviđaju da članovi odborâ vjerovnika mogu sudjelovati i glasovati ili osobno ili elektroničkim putem. Države članice mogu predvidjeti da članovi odborâ vjerovnika imaju mogućnost glasovanja pisanim putem.

4. Države članice osiguravaju da članove odborâ vjerovnika može zastupati propisno ovlaštena osoba.

*Članak 48.*

**Funkcije, prava i dužnosti odborâ vjerovnika**

1. Države članice osiguravaju da odbori vjerovnika imaju prava kojima se štiti njihova uključenost u postupak u slučaju nesolventnosti i koja im omogućuju da preispituju aktivnosti upraviteljâ u slučaju nesolventnosti ili, ako je dužnik zadržao ovlasti, dužnika, uključujući:

(a) pravo da saslušaju upravitelje i budu saslušani od strane upraviteljâ u slučaju nesolventnosti o pitanjima od interesa za vjerovnike, uključujući važne odluke poput prodaje imovine izvan okvira redovitog poslovanja;

(b) pravo da budu saslušani u postupku u slučaju nesolventnosti;

(c) pravo zahtijevati i primiti relevantne i potrebne informacije od zastupljenih vjerovnika i upraviteljâ u slučaju nesolventnosti ili, ako je dužnik zadržao ovlasti, od dužnika.

Države članice mogu predvidjeti da odbori vjerovnika imaju pravo imenovati tajnika i zatražiti vanjske savjete o pitanjima u kojima vjerovnici koje zastupaju imaju interes.

2. Države članice osiguravaju da odbori vjerovnika tijekom obavljanja svojih aktivnosti zastupaju interese vjerovnika i djeluju neovisno o upraviteljima u slučaju nesolventnosti.

Države članice osiguravaju da članovi odborâ vjerovnika zastupaju interese svih vjerovnika i djeluju u dobroj vjeri pri obavljanju funkcija odbora.

3. Države članice mogu odborima vjerovnika povjeriti ovlast za odobravanje određenih odluka ili pravnih radnji. U takvom slučaju države članice jasno navode za koja je pitanja potrebno takvo odobrenje, što može uključivati sve odluke od posebne važnosti za postupak.

4. Države članice osiguravaju da vjerovnici, članovi odborâ vjerovnika i svi stručnjaci koji pomažu odborima vjerovnika održavaju povjerljivost povjerljivih informacija dobivenih u vezi s aktivnostima odbora.

*Članak 49.*

**Troškovi i naknade**

1. Države članice određuju tko snosi troškove odborâ vjerovnika ili njihovih pojedinačnih članova nastale pri izvršavanju funkcija iz članka 48.

2. Ako se troškovi iz stavka 1. pokrivaju iz nesolvencijske mase, države članice osiguravaju da odbor vjerovnika ili njegovi pojedinačni članovi vode evidenciju o takvim troškovima i da sud ili nadležno tijelo ili upravitelj u slučaju nesolventnosti imaju ovlasti ograničiti neopravdane ili nerazmjerne troškove.

3. Ako države članice dopuste da članovi odbora vjerovnika dobiju naknadu, a ta se naknada pokriva iz nesolvencijske mase, osiguravaju da je naknada razmjerna funkciji koja se obavlja.

*Članak 50.*

**Odgovornost**

1. Države članice osiguravaju da se primjenjuje barem jedno od sljedećih pravila:

(a) članovi odborâ vjerovnika oslobođeni su osobne odgovornosti za svoje radnje u svojstvu članova odbora, osim ako je dokazano da su namjerno ili iz krajnje nepažnje prekršili svoje dužnosti u odnosu na interese vjerovnika;

(b) osobna odgovornost članova odborâ vjerovnika za njihove radnje u svojstvu članova odbora pokrivena je osiguranjem koje se podmiruje iz nesolvencijske mase u skladu s člankom 49. stavkom 2.

2. Ako države članice odborima vjerovnika povjere ovlast za odobravanje određenih odluka ili transakcija, one mogu predvidjeti da članovi odborâ vjerovnika imaju istu odgovornost kao i upravitelj u slučaju nesolventnosti.

GLAVA VII.

**MJERE ZA POVEĆANJE TRANSPARENTNOSTI NACIONALNIH PROPISA O NESOLVENTNOSTI**

*Članak 51.*

**Informativni sažetak s ključnim informacijama**

1. Ne dovodeći u pitanje stavak 10., svaka država članica do 22. srpnja 2029. sastavlja informativni sažetak s ključnim informacijama o ključnim elementima nacionalnog prava o postupku u slučaju nesolventnosti („informativni sažetak s ključnim informacijama”) i dostavlja ga Komisiji putem europskog portala e-pravosuđe.

2. Informativni sažeci s ključnim informacijama sastavljaju se na jednom od službenih jezika institucija Unije.

3. Sadržaj informativnih sažetaka s ključnim informacijama mora biti sažet, točan, jasan i napisan bez upotrebe stručnih pojmova te prikazan na činjeničan način.

4. Informativni sažeci s ključnim informacijama obuhvaćaju sljedeće odjeljke sljedećim redoslijedom:

(a) uvjete za otvaranje postupka u slučaju nesolventnosti;

(b) pravila kojima se uređuju prijava, provjera i priznavanje tražbina;

(c) pravila kojima se uređuje redoslijed tražbina vjerovnika i raspodjela prihoda od unovčenja imovine u postupku u slučaju nesolventnosti;

(d) prosječnu prijavljenu duljinu postupka u slučaju nesolventnosti, kako je navedeno u članku 29. stavku 1. točki (b) Direktive (EU) 2019/1023.

5. Odjeljak iz stavka 4. točke (a) uključuje:

(a) popis osoba koje mogu zatražiti otvaranje postupka u slučaju nesolventnosti;

(b) popis uvjeta koji dovode do otvaranja postupka u slučaju nesolventnosti;

(c) kako i gdje podnijeti zahtjev za otvaranje postupka u slučaju nesolventnosti;

(d) kako i kada se dužnika obavješćuje o odluci o tome treba li otvoriti postupak u slučaju nesolventnosti.

6. Odjeljak iz stavka 4. točke (b) uključuje:

(a) popis osoba koje mogu prijaviti tražbinu;

(b) popis uvjeta za prijavu tražbine;

(c) rok za prijavu tražbine;

(d) kako ishoditi obrazac za prijavu tražbine, ako je to primjenjivo;

(e) kako i gdje prijaviti tražbinu;

(f) kako se tražbina provjerava i potvrđuje.

7. Države članice ažuriraju informacije iz stavka 4. u roku od mjesec dana od stupanja na snagu bilo kakve relevantne izmjene nacionalnog prava. Informativni saželi s ključnim informacijama sadržavaju sljedeću izjavu: „Ovaj je informativni sažetak s ključnim informacijama točan na dan … [datum dostave informacija Komisiji ili datum ažuriranja]”.

8. Komisija osigurava da su informativni saželi s ključnim informacijama dostupni javnosti na engleskom, francuskom i njemačkom jeziku te na izvornom jeziku, ako nije jedan od navedenih, na europskom portalu e-pravosuđe u odjeljku o nesolventnosti/stečaju za svaku državu članicu.

9. Komisija je ovlaštena provedbenim aktima izmijeniti format informativnog sažetka s ključnim informacijama. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 53. stavka 2.

10. Države članice u kojima se primjenjuje Uredba (EU) 2015/848 dostavljaju informativni sažetak s ključnim informacijama iz stavka 1. ovog članka putem Europske pravosudne mreže u građanskim i trgovačkim stvarima uspostavljene Odlukom 2001/470/EZ na način koji je u skladu s člankom 86. te uredbe.

## GLAVA VIII.

## ZAVRŠNE ODREDBE

### *Članak 52.*

### Hitne mjere

1. Države članice mogu odstupiti od primjene nacionalnih odredaba kojima se prenose glave II., V. i VI. u slučaju izvanrednih situacija koje ozbiljno narušavaju gospodarske aktivnosti na razini država članica ili njihovih regija, ako i u mjeri u kojoj bi primjena nacionalnih odredaba kojima se prenose te glave dovela do rizika od nesolventnosti širih razmjera, među ostalim za društva koja bi u uobičajenim okolnostima bila održiva.

2. Odstupanje iz stavka 1. i njegovo trajanje razmjerni su i ograničeni na ono što je ključno za ograničavanje, ublažavanje, rješavanje ili sprečavanje ozbiljnog narušavanja iz tog stavka.

3. Države članice obavješćuju Komisiju o odstupanju iz stavka 1. u roku od mjesec dana od njegova stupanja na snagu.

Pri obavješćivanju Komisije u skladu s prvim podstavkom države članice navode odredbe ove Direktive od kojih su odstupile, prirodu i opseg iznimnih okolnosti na kojima se odstupanje temelji, trajanje odstupanja i razloge zbog kojih se odstupanje smatra neophodnim za ograničavanje, ublažavanje, rješavanje ili sprečavanje ozbiljnog narušavanja gospodarskih aktivnosti iz stavka 1. Komisija o tome bez nepotrebne odgode obavješćuje druge države članice.

4. Odstupanje iz stavka 1. može trajati najviše godinu dana.

Ako i u mjeri u kojoj izvanredna situacija koja ozbiljno narušava gospodarske aktivnosti i dalje traje, odstupanje se može produljiti za razdoblja od najviše šest mjeseci pod uvjetom da država članica o tome obavijesti Komisiju najkasnije tri mjeseca prije isteka prethodnog razdoblja odstupanja. To produljenje proizvodi učinke, osim ako se Komisija tome protivi, najkasnije mjesec dana prije isteka tog prethodnog razdoblja odstupanja, na temelju toga što produljenje nije u skladu sa zahtjevima iz stavaka 1. i 2.

*Članak 53.*

**Postupak odbora**

1. Komisiji pomaže Odbor za restrukturiranje i nesolventnost uspostavljen člankom 30. Direktive (EU) 2019/1023. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

*Članak 54.*

**Preispitivanje**

Najkasnije 22. siječnja 2034. i svakih pet godina nakon toga Komisija Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru podnosi izvješće o procjeni primjene i učinka ove Direktive. Na temelju te procjene Komisija prema potrebi podnosi zakonodavni prijedlog.

*Članak 55.*

**Prenošenje**

1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom do 22. siječnja 2029. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s člancima 15., 16. i 17. ove Direktive, u mjeri u kojoj se odnose na BARIS, do datuma navedenog u prvom podstavku ovog stavka ili do 10. srpnja 2029., ovisno o tome što nastupi kasnije.

Kada države članice donose te mjere, oni sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Glava II. primjenjuje se samo na pravne radnje poduzete od datuma stupanja na snagu zakona i drugih propisa potrebnih za usklađivanje s ovom Direktivom iz stavka 1. prvog podstavka.

3. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih mjera nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

*Članak 56.*

**Stupanje na snagu**

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

*Članak 57.*

**Adresati**

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 30. ožujka 2026.

| *Za Europski parlament* | *Za Vijeće* |
|---|---|
| *Predsjednica* | *Predsjednica* |
| R. METSOLA | M. PANAYIOTOU |

*PRILOG*

**Nacionalni registri i baze podataka iz članka 19.**

1. Katastri;
2. zemljišne knjige;
3. registri pokretne imovine, uključujući registre vozila, brodova i zrakoplova, ako su imovinska prava zabilježena u takvim registrima;
4. registri donacija;
5. registri hipotekarnih kredita;
6. registri ili baze podataka koji sadržavaju informacije o vlasništvu nad vrijednosnim papirima, kao što su središnji depozitoriji vrijednosnih papira, kako je definirano u članku 2. Uredbe (EU) br. 909/2014;
7. registri obveza, uključujući ugovore o leasingu, i ugovora o kupoprodaji uz pridržaj prava vlasništva;
8. registri koji sadržavaju akte o zapljeni imovine;
9. registri prava intelektualnog vlasništva, uključujući registre patenata i žigova.